

ОБІЦЯНКИ ЧУЛИ, А КОЛИ
ЛІТАТИ БУДЕМО?

с. 2

СЕРЕДА

17 лютого 2021

ТІЛЬКИ
ПЕРЕВІРЕНІ
ФАКТИ

№7

ЯКБИ ЛЮДИ БУЛИ Б
КУЛЬТУРНІШІ...

с. 14

1
блок

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

TE.20MINUT.UA

МАТІР КИНУЛА НА 5 ДНІВ У ХОЛОДІ І ГОЛОДІ ДІТКИ ЗМЕРЗЛИ І ПРОСИЛИ «АМ»

► У свої 25-ть Світлана має семеро дітей. П'ятьох вже відібрали, вони перебувають у дитячих будинках. Двох наймолодших синів покинула у голоді і холоді аж на 5 днів. Усвідомити і сприйняти, як жили малюки, без сліз неможливо

► У холодильнику були давно протерміновані залишки молока і йогурту. Посеред холодного приміщення стояло відро, до якого справляли потреби старші мешканці. Малюків знайшли у мотлоху. Що буде з дітьми та як покарають матір?

с. 3

Дітей знайшли у холодній хаті.
Голодних і брудних.
Поки що вони в лікарні. Фото
ілюстративне

РЕКЛАМА

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС «ЛЬВІВСЬКИЙ»
по вул. Львівська, 29

- Сучасне планування
- Цегляний будинок
- Утеплений пінопластом

офіс: вул. Київська, 7Д
тел. (067) 128-51-71, www.bud-control.te.ua

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

- будівництво комфорт-класу
- цегляний будинок
- індивідуальне опалення
- підземний паркінг

офіс: вул. Київська, 7Д

тел.: (067) 128-51-71

www.bud-control.te.ua

10 РОКІВ
НАДАВАННЯ
ДОМІВОК

ОБІЦЯНКИ ЧУЛИ, КОЛИ ЛІТАТИ БУДЕМО? ЯКА ДОЛЯ АЕРОПОРТУ

Аналітика ■ Обіцянки відновити летовище, ніби естафету, передавала одна влада до іншої. Депутати облради під час сесії 3 лютого дали старт спільному з міськрадою підприємству «Аеропорт». Про що йдеться? У якому стані аеропорт та чи «світить» йому реанімація, аналізували журналісти «RIA плюс»

РОМАН ЯКЕЛЬ, 098-496-13-58

На початку 1990-х аеропорт за-вмер. З того часу припинилися регулярні авіарейси. Вряди-годи він приймає урядові літаки, якими з робочою поїздкою прибувають до Тернополя президент, прем'єр-міністр зі світою.

ОБІЦЯНКИ ВЖЕ ЧУЛИ

Спроба відновити регулярне сполучення зі столицею, яке у травні 2010 року здійснила авіакомпанія «Мотор-сінх» за підтримки тодішнього голови облдержадміністрації Ярослава Сухого, зазнала невдачі. Літак Ан-24 політав упродовж місяця, нагородив фінансові збитки і успішно відлетів до Запоріжжя: всупереч демпінговим цінам на авіаквитки — 600 грн в обидві сторони, кількість охочих подорожувати небом до Києва і в зворотному напрямку швидко вичерпалася. Якщо б літати до Києва і назад тепер, то враховуючи трикратне падіння гривні з 2010 року, вартість авіаквитка наблизилася б до 2000 гривень.

За відновлення роботи аеро-

порту бралися депутати облради різних каденцій. Досягненням виглядало хіба те, що обласній раді минулої каденції вдалося зберегти від розбазарювання земельну ділянку для аеропорту в розмірі 156,6 га і домогтися, щоб аеропорт отримав міжнародний сертифікат та був готовий приймати повітряні судна максимальною злітною масою до 68 тонн без обмежень та до 100 тонн із частотою 1–2 рейси на добу.

ДЛЯ КОГО ВАЖЛИВИЙ

Що має бути тепер? Важливість відновлення роботи аеропорту у розмові з журналістом «RIA плюс» окреслив перший заступник голови обласної ради Володимир Болешук.

— Аеропорт ми розглядаємо як сигнал для інвестора, для бізнесу, щоб він прийшов в область, — каже він.

Як зазначив пан Болешук, на даний момент підприємство «Аеропорт» знаходиться в стадії створення. Розробляється його статут і формується статутний капітал в розмірі орієнтовно 1 млрд гривень. Обласна рада має ввійти

до нього майном, а міська рада — коштами, адже засновниками цього спільного підприємства «Аеропорт» є комунальне підприємство Тернопільської міської ради «Підприємство матеріально-технічного забезпечення» і комунальне підприємство Тернопільської облради «Наглядінвестбуд». Поки невідомо, у якому співвідношенні будуть сформовані частки статутного капіталу.

Юридично летовище знаходиться у підпорядкуванні Тернопільської обласної ради. Але, як каже мер Сергій Надал, обласна рада вирішила підтримати ініціативу Тернополя. Тож і створюють спільне підприємство ТОВ «Аеропорт». Завдання — це пошук інвестора та участь в державній програмі, яка дозволить за державні кошти добудувати злітну смугу.

За кошти обласного та міського бюджетів витягнути аеропорт із занепаду неможливо. Тому сподіваються на підтримку держави

ЩО ПОТРІБНО ЗРОБИТИ

Нині ж аеропорт перебуває в доволі непривабливому стані. На підприємстві досі висить борг перед місцевим бюджетом, який сформувався із 2010 по 2016 роки, коли платили лише зарплату, а не платили відрахування з неї, розповідає директор комунального підприємства «Тернопільавіаавтотранс» Юрій Малецький.

Та в обласній програмі розвитку аеропорту «Тернопіль» на цей рік закладено 8,1 млн грн, які будуть спрямовані на його погашення.

Потребує оновлення застаріла інфраструктура аеропорту.

— Нинішня смуга будувалася згідно з вимогами цивільної авіації Радянського Союзу, коли і гальмівний шлях літаків, і міцність бетону були меншими. І смуга в нинішньому стані в один момент стала неактуальна. Вона має протяжність 2008 метрів. А для середньомігстральних суден має бути довшою на 300 метрів. Також вона повинна мати запас по довжині, бо авіаційна галузь модернізується, оновлюється парк повітряних суден. І більшість авіакомпаній, насампе-

РОМАН ЯКЕЛЬ

Ось так виглядає злітна смуга, її потрібно добудувати. Потребує оновлення і застаріла інфраструктура летовища

ред лоукости, перейшли на використання літаків Boeing 737 класу 600,500 і аеробуси класу 321, 320 і 319. Тому потрібно привести злітно-посадкову смугу аеропорту до сучасних норм. У нас вже є перша частина техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) проекту розширення льотного поля і реконструкції злітно-посадкової смуги. Вартість проектних робіт потягне до 20 млн грн. А ціна реконструкції буде ще вищою — її визначать проектні організації, — каже пан Малецький.

Наступним кроком для модернізації аеропорту має стати будівництво сучасної периметрової огорожі аеропорту, без чого неможливо отримати новий сертифікат з авіаційної безпеки.

— Проект реконструкції коштуватиме 1,9 млн грн. А сама вартість робіт обійдеться від 28 до 40 млн гривень, бо є вимога Державної авіаційної служби: на кожні 300 метрів огорожі встановити відеокамеру, концентратор, систему сигналізації, — продовжує Юрій Малецький. — Потрібно зробити ще й реконструкцію аеровокзального комплексу. Для цього поки що маємо техніко-економічне об-

ґрунтування проекту, вартістю 1,5 млн гривень...

Звісно, за кошти обласного та міського бюджетів витягнути аеропорт із занепаду неможливо, зізнаються чиновники. Тому сподіваються на підтримку держави.

КУДИ ЗМОЖУТЬ ЛІТАТИ

На думку керівника, Тернопільський аеропорт неодмінно матиме рейси, які користуватимуться популярністю в місцевих мешканців. У літній період це будуть авіапольоти в Єгипет, Туреччину, Грецію, Чорногорію, Хорватію. Для лоукостів не втрапить актуальності сполучення з Італією, Польщею. За нинішньої ситуації, особливо коли сніжна зима і снігові затори на дорогах, простіше скористатися авіатранспортом до Києва, а не їхати до столиці 5–6 годин, а то й більше часу. Перспективні авіарейси також у Запоріжжя, Харків та інші великі міста України.

— Якщо для авіакомпаній повітряне судно може перебувати 16 годин на добу на землі, а 8 — літати, то для лоукостів час перебування на землі становить 4–5 годин. Тому зможемо економити, — підсумував директор.

3 історії аеропорту

На сучасному місці аеропорт працює з 1960-го. Нову злітну смугу, довжиною 2 км, здали в експлуатацію у 1985 році. Завдяки їй аеропорт міг приймати без обмежень судна до 64 тонн. Тоді ж звели приміщення аеровокзалу.

У 1983 році у тернопільському аеропорту працювало 516 людей: 120 осіб льотного складу, 150 техніків та інженерів і решта — наземні працівники. Тепер працюють 32. Маршрут Тернопіль-Київ-Москва був у ті часи

найзаповненішим.

Квиток до Києва коштував 15 рублів. Літали усі: від учителя — до робітника. Тепер в аеропорту своїх літаків немає. 17 листопада 2004 року він отримав постійний статус міжнародного пункту пропуску через державний кордон. Після розпаду Союзу аеропорт став комунальним підприємством облради і для його відродження декілька разів намагалися знайти приватних інвесторів. Та поки що це не дало результату.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Федір Восінський. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу 52-51-17, 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Аварійна електромереж 52-24-66
Гаряча лінія міської ради 067-351-57-10
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби - 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

ДІТИ ЗМЕРЗЛИ І ПРОСИЛИ «АМ»

Порятунок ■ У мами Світлани, як виявилось, — семеро дітей. П'ятьох вже відібрали, вони в дитячих будинках. Двох наймолодших синів покинула у голоді і холоді. Усвідомити і сприйняти, як жили діти, без сліз неможливо. Які жахіття довелося пережити одно- і дворічному малюкам, читайте у матеріалі

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELIAKOVA@GMAIL.COM

Однорічний Ростик та дворічний Вадим (імена змінені) зараз у безпеці. Нагадаємо, 12 лютого двох малюків вилучили з родини. Діток холодними і голодними доправили до лікарні. Усе сталося у Бережанах.

— Холодних та голодних малюків вилучили та відвезли до медичного закладу, — розповів начальник відділу ювенальної превенції УПД ГУНП в Тернопільській області Петро Тихович.

Жінці, яка є матір'ю хлопчиків, поліцейським вдалося додзвонитися. Новиною про вилучення дітей вона не була вражена, навпаки, запевнила, що їй байдуже до долі малюків.

Наразі вирішується питання про відібрання малечі, і, ймовірно, позбавлення матері батьківських прав. У поліції також вирішують питання про притягнення матері до відповідальності, каже Петро Тихович. Чи це буде «адмінка», і горе-мати відбудеться штрафом, чи «кримінал» — все залежатиме від того, наскільки серйозну шкоду здоров'ю дітей вона заподіяла.

У СВІТЛАНИ СЕМЕРО ДІТЕЙ

Як з'ясували журналісти «РІА плюс», родину 25-річної Світлани П. добре знають у Бережанах. Але найбільше шкодують дитлахів, а їх у жінки, яку й матір'ю важко назвати, — аж семеро. П'ятьох вилучили в попередні роки. Першу свою дитину вона народила у 15. Перебувала у статусі матері-одиначки — у жодного з дитлахів ніколи офіційно не було батька. Жінка любить собі погуляти і випити. Але якби ви її зустріли — навряд чи впізнали б у ній неблагополучну і спиту особу. Навпаки — за собою вона слідкує і виглядає досить пристойно, кажуть знайомі. От чого тільки не скажеш про її дітей...

— Дана сім'я перебуває у нас на обліку від 2016 р., у 2018-му у матері вилучено п'ятеро дітей, — повідомила Оксана Максимчак, начальниця служби у справах дітей Бережанської міськради. — У перші роки ми допомагали мамі влаштувати побут, життя, знайти роботу і прагнули, аби вона змінилась. Допомагали матеріально, одягом, продуктами та підтриму-

вали. Все марно.

У 2018 році у матері вилучили п'ятьох дітей. Їхній вік тоді був від 2 до 7 років, повідомляють у службі дітей. Вже за інформацією «20 хвилин», яку ми отримали від власного джерела, найстарший син 2010 р. н., далі йшло троє дівчаток — 2012, 2014 і 2015 р. Наступним народився син — у 2016 р.

Зараз троє старших, як нам вдалося з'ясувати, перебувають у Бережанському ліцеї. Двоє молодших — у дитбудинку на Сахарова у Тернополі.

— Ми зазвичай не вилучаємо одразу дітей, намагаємось допомогти тим, хто справді потребує допомоги, — каже Оксана Максимчак. — Тоді допомогли матеріально, одягом, продуктами, дровами, бо у хаті пічне опалення. Газ давно вимкнули за несплату, як і світло. Вода до хати не проведена. Тоді йшлося про загрозу життю і здоров'ю дітей. Судова справа тривала рік часу — рішен-

«У холодильнику — протерміновані на три тижні залишки молока і йогурту. Більше — нічого. Дітей знайшли у мотлоху»

ня суду було вилучити діток із родини без позбавлення матері батьківських прав.

НА ПОДВІР'І ПІТБУЛЬ

Взимку 2019 р. Світлана з'явилась на порозі пологового з двома телефонами і паспортом. На обліку жінка не перебувала. Невдовзі вона народила хлопчика. Через рік ситуація повторилась — що-правда, цього разу жінка ступила на поріг пологового, коли дитя от-от мало народитись, розповіли «20 хвилин» власні джерела у закладі.

Після перших пологів представники служби у справах дітей одразу взяли мамочку «на олівець». Цікавилися перебігом, коли вона була в пологовому та намагались з'ясувати, чи є в домі, куди принесуть немовля, умови для його проживання.

До помешкання вирушили разом з сімейним лікарем, який мав оглянути немовлятко. На подвір'ї був пітбуль, який кидався на ві-

Однорічний та дворічний братики зараз у безпеці. Вони в лікарні, під цілодобовим наглядом медиків. Діток відіграли і відгодували

зитерів. Служби не рідше раз у місяць намагались «прорватись» до помешкання — щоразу по приватному подвір'ї бігав бійцівський пес. Одного разу таки вдалося потрапити, пригадують представники соцслужб. Але їм довелося простояти на морозі півтори години. Ймовірно, за цей час мама встигла хоч трохи прибрати в оселі.

— Ми щомісяця намагались приходити, старались приходити, аби переконатись, в якому стані дитина, але здебільшого не могли потрапити у дім, — пригадує Оксана Максимчак. — Усі рази, що потрапляли до будинку — це тоді, коли вдома був співмешканець. Лише він нас пускав. Ми пояснювали йому, як прибирати у хаті, що готувати дитині. Він прислухався і старався йти назустріч.

Саме співмешканець найчастіше звертався за допомогою до служби у справах дітей, як виникали проблеми чи потреба. Дрова, одяг, підгузки, засоби гігієни для малюка, харчування — всім допомагали.

У 2020 році мати народила другу дитину, розповіла сусідка родини, яка теж, як і проблемна родина, мешкає неподалік райлікарні у Бережанах.

ДРОВА І ВІДРО З ВИПОРОЖНЕННЯМИ

Коли соцслужби прийшли до пологового, Світлана зустріла їх нецензурною лайкою і вигнала з палати. Проривались до жінки додому через пса, який кидався на людей, — за допомогою поліції. Ті прикривались щитами. Все нагадувало якусь спецоперацію, пригадує сусідка.

— Мати дітей, на жаль, не прислухається до нас і не розуміє, що ми хочемо їм допомогти, — каже Оксана Максимчак. — Протягом минулого року ми з десятків разів намагались пройти до помешкання. Але там умисне спускають бійцівського собаку.

Востаннє соцслужби відвідували родину у грудні 2020 р. Інформацію про Ростика та Вадимчика,

які у холоді і голоді вже п'ятий день без мами, фахівці служби у справах дітей дізнались від патрульних.

БАБУСЯ ДОБРЯЧЕ П'ЯНА

Терміново скликали комісію, до якої увійшли, окрім двох фахівців служби у справах дітей, ще й міський голова Бережан Ростислав Бортняк, двоє його заступників Степан Кухарук і Валерій Бабич, інспектор ювенальної превенції Ростислав Степанчак і двоє патрульних — Вадим Пришляк і Юрій Мишишин.

— Ми прийшли до будинку, але побачили, що світла немає, — пригадує Оксана Максимчак. — Припустили навіть, що хибний виклик. Постукали, а звідти — ані звуку. Невдовзі двері відчинив молодший брат матері.

19-річний юнак лише відчинив двері і одразу втік. Вийшла бабуся дітей, візитери попросили дозволу зайти — та погодилась. Ті попросили увімкнути світло, бабуся повідомила, що його давно відрізали. Як і газ з водою.

Літня жінка була у будинку разом з подругою. Обидві — добряче напідпитку. Місцеві, які стали свідками, пригадують, що перше, що попросила бабуся, чим ввела в ступор всю комісію — це сигарету. Потім лаялась, згодом лізла обніматись. Невдовзі сказала: «Дайте мені папір, я напишу, що ви забираєте дітей».

Запах, який був в оселі, неможливо передати словами. Безлад, що там коївся — теж. Поліцейські одразу кинулись до малюків. Ті були лише в кофтинах і підгузках. Ніжки і ручки малюків були аж синіми. У хаті настільки холодно, що мороз пробирав навіть добре одягнених дорослих. В одній з двох кімнат — поламаний електричний прилад та двоярусне ліжко. Пічка з тріщиною. У дитячій колисці гора брудного мотлоху.

У бабусі запитали, що і коли востаннє їли діти? Та відповіла — картоплю. Так, її залишки були у брудній каструлі на кухні. Але тим залишкам було днів три.

ДІТИ ПРОСИЛИ «АМ»

— Антисанітарія та бруд були такими, що й словами не описати, — зізнався один з членів комісії, який того дня прийшов до помешкання. Чоловік каже, він вже має трохи років, але таке бачив вперше. Емоції стримати теж було неможливо, хоча на своєму віку побачив чимало. — У ліжечку, де мали б спати діти, була накинута купа дров. Штукатурка облетіла. Подекуди впала стеля. Було дуже холодно і брудно. У холодильнику — протерміновані на три тижні залишки молока і йогурту. Більше — нічого. Посеред приміщення, яке кухнею назвати важко, стояло відро, до якого справляли потреби старші мешканці. Серед мотлоху, знайшли одного з хлопчиків.

До дітей одразу викликали швидку. Медики оглянули малюків і дали свій вердикт: їх треба терміново госпіталізувати. Медики, ледь стримуючи сльози, пригадують: як тільки малюків вдалося відіграти у лікарні і з'ясували, що серйозних захворювань у них немає, діти попросили: «Ам». Вони були страшенно голодними. На заклик допомогти малюкам, опублікований у соцмережах, одразу відгукнулись чимало бережанців. У даний момент все потрібне малюкам — у них є. Дітки активні, добре їдять і, що найголовніше, здорові. Єдине, чого сильно потребують — це любовних батьків та доброї прийомної сім'ї.

ЩО БУДЕ З ДІТКАМИ

Троє старших діток, як нам вдалося з'ясувати, зараз перебувають у Бережанському ліцеї. Двоє молодших у сиротинці в Тернополі. Як і двох наймолодших, якщо матір позбавлять прав на дітей, зможуть усиновити, взяти під опіку чи забрати у будинок сімейного типу. Це було б ідеальним вирішенням для усіх діток.

На момент здачі номера в друк, редакції стало відомо, що мати дітей знову вагітна.

Що буде з малюками, чи зустрінуться братики і сестрички, читайте продовження на сайті «20 хвилин».

ЩОДНЯ ВІДБИРАЮТЬ МАЗКИ ДЛЯ БЕЗКОШТОВНИХ ПЛР-ТЕСТУВАНЬ

Коронавірус ■ У НСЗУ ліквідували пакети послуг на мобільні бригади, які здійснювали забір біоматеріалів на ПЛР-тести. Як пацієнти з підозрою на коронавірус можуть безкоштовно здати тест на COVID-19? Ми побували у центрі забору. Репортаж звітти — нижче

БАДИМ ЄПУР 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Якщо ви маєте симптоми коронавірусної інфекції або контактували з хворою людиною з підтвердженим діагнозом — варто звернутися до свого сімейного лікаря. За необхідності вам проведуть швидкий тест або направлять на ПЛР.

ДЕ ПРОВОДЯТЬ ЗАБІР?

У Тернополі пункти забору біоматеріалів облаштовані на базі дитячої поліклініки, лікувально-діагностичного центру, лікарні № 2. Виїзна бригада створена на базі Центру первинної медико-санітарної допомоги.

Хоча мобільні бригади перестали існувати як такі, до хворих на дім все ж виїжджають.

— До 31 грудня була угода з НСЗУ на окремий пакет № 29, який передбачав роботу мобільних бригад, — пояснює заступниця керівника Центру первинної медико-санітарної допомоги Надія Боднар. — Вони були створені на базі лікувальних закладів, які мали угоди з НСЗУ. Однак з 1 січня 2021 року нові угоди вже не укладали. Такий пакет був ліквідований. Але вся ця

робота перекладена на первинну медичну допомогу та амбулаторну медичну допомогу.

Тернополяни, яким потрібно зробити тест, координують сімейні лікарі. За необхідності до хворого приїде група медиків, яка на дому зробить мазок, обіцяє пані Боднар.

— У місті продовжують функціонувати пункти забору мазків, — продовжує Надія Боднар. — Усі, хто мають покази до ПЛР-тесту, — його отримують безкоштовно. Незважаючи на те, що пакет НСЗУ на мобільні бригади ліквідовано, якщо є важкохворі пацієнти, або ті, які не мають змоги самостійно дістатися до пункту забору, — до них виїжджає бригада. Це відбувається за рахунок медзакладу.

На базі Лікувально-діагностичного центру діє точка забору біоматеріалу для проведення тестів.

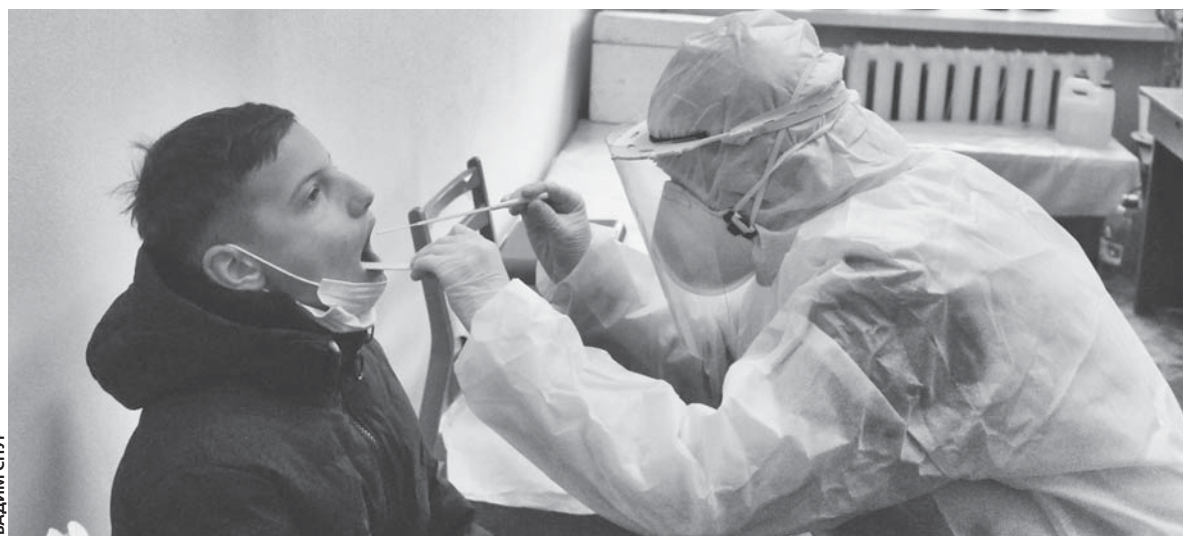
— Раніше на базі Лікувально-діагностичного центру функціонувала мобільна бригада, але тепер, після припинення пакетів НСЗУ, ми маємо лише точку забору, куди направляють пацієнтів, — розповідає лікарка Тетяна Мальована. — Можливо, нашу точку забору ліквідувать, але впродовж лютого ми ще функціонуємо.

Як підготуватися до ПЛР-тесту?

Якщо ви відчули симптоми хвороби — варто одразу звернутися до свого сімейного лікаря по телефону. Далі лікар вже визначить — чи потрібно проводити ПЛР-тест. Можливо знадобиться додаткове обстеження, або буде достатньо зробити експрес-тест під час огляду лікарем.

— Мазок краще брати зранку до гігієни порожнини рота, — каже заступник директора ДУ «Тернопільський обласний лабораторний центр» Володимир Паничев. — Бажано до цього моменту не їсти та не пити, бо це вплине на наявність вірусу на слизових оболонках ротової порожнини. Але це ніяким чином не вплине на результат дослідження мазка з носа. Однак все ж бажано брати мазок зранку до того, як почистили зуби, відхаркали мокротиння і висякали носа. Якщо це зробили до аналізу, то звичайно, це може вплинути на результат.

До того ж, на результат можуть вплинути чимало різних факторів. Як пояснив Володимир Паничев, метод ПЛР є надзвичайно точним, однак якщо зробити забір матеріалу неправильно, не правильно його зберігати — це може вплинути на результат. — Не треба забувати, що результат лабораторного дослідження залежить від якості відбору біоматеріалу, — каже Володимир Паничев. — Стверджувати, що всі медики досконало володіють методами відбору біоматеріалу, я б не став. Також потрібно правильно доставити біоматеріал, мати належної якості тампони, дотримуватися належну температуру під час зберігання матеріалу тощо. Лабораторний центр працює з біоматеріалом вже на кінцевому етапі, тому, звичайно, питання до того, хто відбирав, як відбирав та транспортував біоматеріал варто ставити іншим фахівцям.

На забір ПЛР-тесту потрібно всього кілька секунд. Деталі процедури в тексті

Ще одна точка забору працює на базі міської лікарні № 2, однак забір проводить не персонал другої лікарні, а медики Центру первинної медико-санітарної допомоги, пояснив директор закладу Ростислав Левчук.

— На базі нашої лікарні функціонує точка забору біоматеріалів для ПЛР-тестування, — каже Ростислав Левчук. — Але проводить його Центр первинної медико-санітарної допомоги. Вони орендують приміщення у нас, на таких умовах і функціонує кабінет забору.

Ще один пункт забору діє на базі міської дитячої лікарні. Медики проводять забір матеріалу для ПЛР-тестів у лікарні, а також виїжджають додому до пацієнтів. Раніше бригади обслуговували не лише дитяче, а і доросле населення. Тепер — лише дітей. Однак якщо дитина йде на планову госпіталізацію — тоді батькам, які будуть з дитиною в лікувальному закладі, теж зроблять тест.

— Забору матеріалу для ПЛР тестів підлягають діти, які йдуть на планову госпіталізацію, — пояснює медичний директор з поліклінічної роботи міської дитячої лікарні Володимир Кучма. — Також ПЛР-тести проводимо дітям за поданням лікарів-педіатрів. Коли у дитини підозрюють коронавірус — про це повідомляють в територіальний лабораторний центр. У пацієнтів до 10 років здебільшого ми проводимо забір матеріалів на дому. Але є батьки, які приходили з дітьми самі до нашого пункту забору, щоб не лякати сусідів. Якщо дитина старша 10 років — тоді, відповідно до постанови, відбирають матеріал не на дому, а в пункті забору. Однак бувають випадки, коли батьки хворі і не можуть супроводжувати дитину до пункту забору, тому до них також ми виїжджаємо.

У зв'язку з тим, що тепер пацієнтам почали проводити швидкі тести — кількість ПЛР-тестувань зменшилась.

ЯК ЗАБИРАЮТЬ МАТЕРІАЛ?

Ми побували у пункті забору матеріалу в дитячій міській лікарні. Пацієнти, які мають здати ПЛР-тест, мають окремий вхід, щоб уникати контактів з іншими.

Над відбором працюють два спеціалісти. Спершу відбирають мазки у тих, хто приходить до закладу, потім — йдуть до пацієнтів на дім.

— Забір мазків відбувається кожного дня з 8.30 до 11.00, — розповідає лікарка, яка проводить забір матеріалу для ПЛР-тестів, Ольга Андрійчук. — Дітям до 10 років ми проводимо забір на дому. З 10 років по можливості вони приходять з батьками до нас. Але якщо батьки хворі чи у дитини висока температура, тоді ми теж виїжджаємо на дім, навіть якщо дитина вже старша. Маємо списки, хто та коли має прийти до нас на забір та до кого ми маємо виїхати.

У зв'язку з тим, що тепер пацієнтам почали проводити швидкі тести — кількість ПЛР-тестувань зменшилась

Біля входу чергує медсестра, яка приймає людей, які прийшли для ПЛР-тесту з дітками. Сторонніх до приміщення не пускають.

Як кажуть медики, кількість ПЛР-тестувань поменшала. У день можуть робити до десяти мазків.

Зробити ПЛР-тест до лікарні з батьками прийшли двоє діток — 13-річний Назар та 12-річна Леся. Хоча процедура неприємна — діти не показують, що їм страшно.

— Було трохи неприємно, але це не так страшно, — каже Леся. — Трохи переживала.

Сама процедура займає кілька секунд — мазок з ротової та носової порожнини і готово. Ще кілька секунд на заповнення документів. Однак лікарі пригадують, коли ще

кілька місяців тому було чимало пацієнтів, а в день могло бути і 18 виїздів на одну бригаду.

Результати батьки дізнаються від своїх сімейних лікарів.

— Після того, як ми відібрали біоматеріали — перевозимо їх у спеціальний термосумці до лабораторного центру, — розповідають медики. — Результат зазвичай готовий увечері дня забору. Їх передають сімейним лікарям. Тепер це вже швидше, бо навантаження на лабораторний центр менше, і результати відправляють електронною поштою.

СПЕРШУ БОЯЛИСЯ, ТЕПЕР ЗВИКЛИ

Щодня контактувати з хворими — робота нервова. Як кажуть медики — коли вони тільки почали працювати в мобільній бригаді — було страшно.

— Ми забираємо біоматеріал з липня, за це час, на щастя, ні я, ні моя колега не захворіли, — розповідає Ольга Андрійчук. — Спершу було дуже страшно, боїшся захворюти. Коли заходили до помешкань людей з підозрою на коронавірус, ледь не подих старались затримувати. Намагались максимально швидко це все робити, щоб зайвий час не контактувати з хворим. Але з часом вже спокійніше до цього ставимось. Ми маємо все необхідне — костюми біологічного захисту, респиратори, щитки, окуляри, рукавички, антисептики. Та і навантаження зменшилось, бо почали тестувати швидкими тестами.

Засобами захисту медики забезпечені. Їх регулярно замінюють, розповідає медсестра дитячої лікарні Любов Шинкарик.

У службовому автомобілі, у якому медики їздять на дім до пацієнтів, — відгороджені задні сидіння. Забір матеріалу для дорослих та дітей за направленням сімейного лікаря є безкоштовним. Платити за роботу медиків, виїзд на дім чи проведення аналізу у лабораторному центрі не потрібно.

ЗАРОБІТКИ ВІДМІНЯЮТЬСЯ?

Гроші ■ Вакансій на різних платформах безліч. Зарплати часом пропонують захмарні. Це перше, що має насторожити, застерігають у кадрових агенціях. Ми з'ясували, до якої країни зараз офіційно пускають на роботу, які є ризики, кого і за яких умов зобов'язують здати ПЛР або просидіти 10 днів на самоізоляції

ІРИНА БЕЛЯКОВА, IRYNA.BELIAKOVA@GMAIL.COM, 095-875-33-60

Пандемія та карантин підкорювали плани тернопільських заробітчан та суттєво спустошили кишені. Тому, лишень послабили карантинні заборони, чимало тернополян кинулись на пошуки роботи за кордоном.

Найбільш омріяні країни, куди б хотіли поїхати, це Німеччина і Чехія. Менше прагнуть до Франції та Албанії. Популярні ще донедавна Португалія та Італія майже не розглядаються. Але, як з'ясували журналісти «RIA плюс», офіційно на роботу зараз можна виїхати в єдину (!) країну Європи. І то — з купую обмежень.

ЧОМУ НЕ ПУСКАЮТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ?

Наталка Вашук вже роками їздить щотримісяч до Німеччини. Жінка має медичну освіту і за кордоном працює за фахом. Мінус в тому, що в Тернополі доводиться залишати двох дітей, серед яких і молодший — підліток. Плюс у тому, що тут таких грошей, як там за три місяці, жінці тут не вдається заробити і за рік.

— Зараз Німеччина нікого не впускає, — поділилась з нами жінка. — Я у жовтні минулого року звідти повернулася. Зараз мала їхати знову. Але Німеччина офіційно закрита. Тому чекати мусимо кращих часів. Там залишилися мої знайомі, які мають офіційний дозвіл на проживання і працю. Отримати його важко. Не так як в Польщі «карту побиту». Для цього потрібно мати сертифікат про знання мови з Інституту Гетте, можна пробувати. Але є й багато інших умовностей.

Якщо таки вдалось в'їхати на територію Євросоюзу — через, скажімо, Польщу, вас на німецькому кордоні не пропустять за «біометрикою», як це було раніше.

— Знаю людей, яким вдавалось проїхати на територію країни, — каже пані Наталія. — Але це до першої перевірки. Перспектива — депортація, інформація про

яку вноситься до всіх баз даних. Ці заробітки не варті того ризику.

Інша річ, якщо ви офіційно працюєте у Польщі, і фірма направляє вас у відрядження, скажімо, до Німеччини. Фірма дає запрошення, ви отримуєте робочу візу. Фірма укладає офіційний контракт з німцями. Всі документи оформляє польський роботодавець. Але й тут існують ризики, що під час перевірки щось у документах «не гратиме» і вас не депортують. Окрім того, це коштує стільки, що «вкраде» добрячу частину заробітків.

ЩО ЗМІНИЛОСЬ ДЛЯ ЗАРОБІТЧАН У ЧЕХІЇ?

Тернополянин Богдан Качур повернувся з Чехії у січні 2021. Працював там офіційно три місяці. Діставався до країни через Словенію. Чоловік знову планував поїздки у березні. Цікавило лише офіційне працевлаштування. Виявилось, зараз це зробити практично нереально. Тому чекати, коли цю країну «відкриють».

— Я в Чехії був вже двічі, до цього не раз їздив до Польщі, — розповів Богдан Качур. — Знайомі порадили, як шукати роботодавця. Спочатку перевіряв надійність фірми. Вивчав на сайтах, дивився відгуки, шукав у «чорних списках» у соцмережах. Врешті зупинився на тих агентах, які видалися мені найнадійнішими.

Якщо ти пропрацював певний час на фірмі і добре зарекомендував себе, роботодавець охоче знову через певний час дає тобі запрошення, поділився пан Богдан. На виготовлення такого йде приблизно 3 тижні. Потім варто відкрити робочу візу. За безвізом можна проїхати і навіть знайти роботу, але це до першої перевірки. У більшості тих, з ким працював Богдан, такі перевірки закінчувались або штрафами, або депортацією.

— Я би радив шукати агента — вихідця з країн СНД, але які вже роками займаються наймом на роботу там, в Чехії, — радить пан Богдан. — Дивитись, чи вони офіційно працюють на тамтешньому ринку праці. Перевірити їхню ліцензію та елементарні документи. Зазвичай, якщо фірма надійна, але до тебе з певних причин має питання місцева поліція чи інша державна структура — вони і з цим допомагають. Звичайно, за окрему плату.

Якщо до країни приїхав до певного роботодавця і маєш відкрити

дворічну візу, раніше щось не сподобалось — можеш йти шукати іншу роботу. Зараз у контрактах зазвичай є пункт, що зобов'язує заробітчанину відпрацювати на цього роботодавця, скажімо, пів року.

— Якщо ви все ж потрапили до Чехії, або плануєте їхати туди найближчим часом, врахуйте, що в країні існує поняття «комендантська година», — радить Богдан Качур. — І лише офіційний агент видає дозвіл на переміщення у ці часи. Їдеш навіть в транспорті о 9 вечора — для цього мають бути дозвільні документи.

Зараз Богданові теж пропонують потрапити до Чехії «по безвізу». Обійдеться це приблизно у 300 доларів. Проте чоловік каже, що його цей варіант не влаштовує. Впиймають — і втратиш гроші, і депортацію отримаєш на роки, інформацію внесуть до баз даних. Тому, скоріш за все, всі наступні поїздки або не впускать, або до вас буде прискіплива увага всіх структур. А це нікому не потрібно.

«КИНУЛИ» НА ГРОШІ

Днями мешканець В. Березовиці став жертвою шахраїв. Саме вони пропонували роботу за кордоном та «кинули» чоловіка майже на 3, 5 тис. грн, які сплатив як завдаток.

«Якщо пропрацював певний час і добре зарекомендував себе, роботодавець охоче знову через певний час дає тобі запрошення»

— Працівники Тернопільського районного управління поліції відкрили кримінальне провадження за фактом шахрайства, вчиненого щодо мешканця Великої Березовиці, — розповів начальник відділу комунікації головного управління Нацполіції в області Сергій Крета. — Чоловік потрапив у шахрайську пастку невідомого, пов'язаного з працевлаштуванням за кордоном.

За словами заявника, в Інтернеті він знайшов інформацію про роботу. Зв'язавшись з адресатом, останній попросив надіслати копії документів та завдаток в розмірі 3450 гривень за свої послуги. Через певний проміжок часу краєвинець зміг зв'язатися з роботодавцем, адже останній вимкнув телефон. Чоловік зрозумів, що його ошукали й повідомив правоохоронців.

— Щоб не стати жертвою подібних шахраїв, варто пам'ятати: сумнівний роботодавець або агентство з підбору персоналу ніколи не просять шукачів заплатити за отримання посади й надані послуги, — радить правоохоронець. — Шахрайство з працевлаштуванням в більшості випадків розпочинається з пропозиції отримання великої зарплати у валюті і при цьому не потрібні ні освіта, ні досвід роботи, а закінчується тим, що немає

Єдина країна Європи, куди офіційно можна зараз поїхати на заробітки — це Польща. Популярними залишаються Чехія, Німеччина, Бельгія, Скандинавія — туди теоретично потрапити можна. Працювати і заробити, як доводить практика, — ні

ні грошей, ні роботи.

АБИ ВАС НЕ ОШУКАЛИ ПРИ ПОШУКУ РОБОТИ

Перший «дзвіночок», що вас хочуть ошукати — коли пропонують захмарні заробітки для тих, хто не знає мови, не має відповідних документів, які дають право на працю у певній країні. Про це говорить і менеджер з персоналу Асоціації роботодавців Світлана Повар.

— Якщо пропонують захмарні зарплати, треба настрожитись. Якщо, скажімо, пропонують високооплачувану роботу у Німеччині, а ви не знаєте мови, — заробіток падає до 1,5 тис. євро. Володієш мовою хоча б на рівні користувача — зарплата відповідно збільшується.

Аби вас не ошукали, цю вакансію варто перевірити у кількох джерелах. Зайти на кілька сайтів, які пропонують роботу за кордоном. Ввести вакансію, країну, куди плануєте їхати, та перевірити, скільки можуть платити за таку роботу.

— Якщо людина шукає роботу за кордоном за допомогою агенції чи окремих агентів, потрібно перевірити, скільки часу вони працюють на ринку праці, — радить Світлана Повар, як не стати жертвою аферистів. — Обов'язково переглянути відгуки про неї. Та перевірити відповідність документів. Хоча б ліцензію Мінпраці, яка засвідчить, що ця організація має право займатись таким видом діяльності.

Єдина країна Європи, куди офіційно можна зараз поїхати на заробітки — це Польща, підтвердила менеджер з персоналу. Популярними залишаються Чехія, Німеччина, Бельгія, Скандинавія — туди теоретично потрапити можна. Працювати і заробити, як доводить практика, — ні.

— Котрась з цих країн продов-

жила карантин і заборонила в'їзд, інформація весь час змінюється і її потрібно перевіряти на сайті МЗС чи в агентів, через яких шукаєте роботу і яким довіряєте, — радить менеджер з персоналу. — Скажімо, якщо взяти Німеччину, ризик страшний. Навіть ті, хто їде у відрядження, підлягають ретельним перевіркам. Польща — єдина країна Європи, куди зараз можна їхати за біометрією, але потрібно мати при собі дозвільний документ для перетину кордону і офіційного працевлаштування — запрошення. Які документи потрібні для роботи в Польщі:

■ Біометричний паспорт або запрошення, або відкриту робочу візу;

■ Страхівка

■ Тест ПЛР або довідка, що ви вакцинувались від коронавірусу. Якщо немає, 10 днів карантину.

Якщо є довідка про вакцинацію або від'ємний ПЛР, вже наступного дня можна приступати до роботи.

— Якщо порівнювати «докарантинний» період і тепер, у тій же Польщі зросли зарплати, — каже Світлана Повар. — Є такі варіанти, що зарплата замала, тоді, як правило, це означає, що проживання буде безкоштовним. І навпаки — більша зарплата — за житло платитимете самотужки і обійдеться воно у 100–400 злотих на місяць.

Заводи-фабрики вже набрали людей. Почався тепличний сезон, тому заробити зараз вигідно можна тільки тут. Платитимуть за таке від 13 злотих за годину.

Ми пошукали вакансії в Інтернеті — тут їх чимало. Пакувальнику косметики пропонують в місяць до 34 тис. грн. Але — вік до 26 років. Пакувальнику фруктів обіцяють місячну зарплату від 1,5 до 2,2 тис. євро. Водію кур'єру, зі знанням англійської — до 777 євро чистими.

ДОВІДКА

Мапа тимчасового в'їзду до країн світу: bit.ly/3JP8BnP
Країни, після повернення з яких не потрібна обсервація: bit.ly/3rQqlwc

«ЗЛАМАНІ» ГЕНИ: БІЛЬ І БОРОТЬБА

Діти ■ У лютому в світі організовують акції підтримки людей з рідкісними захворюваннями. Розповідаємо історії маленьких тернополян та їх батьків, які, незважаючи на складні діагнози, вражають любов'ю до життя

Володя Коваль і його шість років боротьби

Історію 6-річного Володі ми вже не раз розповідали у наших публікаціях. Мама хлопчика Олена Коваль стала ініціаторкою Руху «Життя без меж», який має на меті сприяння покращенню якості життя сімей, які виховують дітей з інвалідністю. А вже на початку лютого «Рух» офіційно став громадською організацією.

— Уже від народження ми помітили, що щось не так. У рік у Володі діагностували орфанне захворювання. Настільки рідкісне, що лікарі навіть ніколи не чули про нього. На той момент єдиним джерелом пошуку інформації був інтернет, — пригадує жінка.

За останній час Володя дуже змінився. Він навчився пересуватися сидячи, у нього вдосконалився вказівний жест.

— Ми все ще мріємо про його перші самостійні кроки. Наявність генетичного захворювання впливає на весь організм. У три роки у Володі виявили непереносимості лактози і глютену. Окрім цього,

Орфанне захворювання у Володі Ковалья діагностували, коли йому був рік

у зв'язку з малою вагою наш син потребує висококалорійного харчування. Їжа — базова потреба кожної людини. Від рівня її засвоєння залежить стан усього організму. Тому так важливо дотримуватися таким діткам, як Володя, спеціальної дієти, — розповідає Олена.

Чому важливо говорити про ці захворювання? Щоб люди знали, що окрім ДЦП є ще й інші, які

вражають організм дитини і негативно впливають на якість її життя.

— Чим швидше дитині встановлюють правильний діагноз, тим вищі шанси на складання ефективної програми роботи з нею, — каже пані Олена. — Коли дізнаються про рідкісний діагноз своєї кровинки, звісно, відчувають шок. Адже іноді саму назву не те що запам'ятати, а й вимовити важко. В такі моменти головне — підтримка. З боку лікарів, найближчих людей. Сім'я має зрозуміти, що вона не одна. Важливо знайти джерела інформації про захворювання, познайомитися з батьками, які мають досвід боротьби.

Олена Коваль каже, що саме діти стають джерелом сили для їхніх батьків, хоча суспільство звикло мислити стереотипами.

— Ми звикли жити зі звиклими шаблонами. Не говорить — дурний. Має труднощі з ходьбою — інвалід... — пише жінка у Facebook — Може, варто поставити людину на перше місце?

Валентину важко, але він весь час хвилюється за маму

Валентину Карому 16 років. Незважаючи на нелегку хворобу, хлопчик навчається за індивідуальною формою у школі № 10. Мама — пані Віра — каже, що про хворобу сина дізнались, коли йому було 5. До 8-ми років хлопчик ще міг ходити сам.

— Діагноз «Прогресуюча м'язова дистрофія форми Дюшена» у кожному випадку розвивається по-різному. Це залежить від того, у якій частині гена «поломка», хвороба руйнує м'язи. Вони стають недієздатними. Валентин не може ходити, піднімати руку, не може сам їсти. Минулого року ми могли виходити на прогулянки хоча б на годину. Як буде цього року, важко сказати, бо йому важко навіть у візку довго залишатись.

За час боротьби не здаватись і

Валентину Карому 16 років. Діагноз «прогресуюча м'язова дистрофія форми Дюшена»

жінці, і самому хлопцеві допомогла підтримка рідних, а деколи й зовсім чужих людей.

— Я просто не маю права опустити руки, бо розумію, що без мене мій син не зможе сам

жити. Він не зможе сам підняти руку, не може сам поїсти, — каже жінка. — Як суспільство реагує? Важко сказати. Словами рідко хтось щось може сказати, але погляди, вони є. Валентин ловить цей погляд і я бачу, що часто він опускає очі. Коли у 8 років Валентин сів у візок, було помітно, що йому важко сприймати ці погляди. Люди могли просто дивитись у слід. Толерантність в суспільстві відсутня. Хоча і тут йдеться не про всіх. Декому важко зрозуміти, що ці діти не вибрали для себе бути такими.

Пані Віра каже, що хоча помічає, що самому Валентину важко психологічно боротись із хворобою, хлопець весь час хвилюється, аби мама не засмучувалась, ніколи не жаліється та проявляє невимовну мужність.

Діагнозів, як у Матвійка, в Україні більше немає

Матвійкові Ігнатовому 5 років. У нього генетичне захворювання, якого в Україні більше немає. Немає і назви цієї хвороби.

— У світі я знайшла лише двох дітей з такою хворобою: у Іспанії та в Америці. У восьмій хромосомі відсутня частинка інформації. Захворювання супроводжується загальною затримкою розумового та фізичного розвитку, — каже мама хлопчика. — Позитивна динаміка є, але над цим треба працювати. Матвійчик відвідує Тернопільський обласний реабілітаційний центр на Сахарова.

Пані Зоряна додає, що кожне, навіть найменше досягнення Матвійка дає сили не падати духом і боротись.

— Звичайній дитині, щоб сказати слово «мама», треба просто його кілька разів повторити, а нам на це

Матвійкові Ігнатовому 5 років. У нього генетичне захворювання, якого в Україні більше немає

треба було працювати два-три роки, — розповідає жінка. — І коли ти докладаєш багато зусиль, і усе виходить, і дитина все ж має успіхи — це дає сили не опускати руки.

Важко повірити, що це сталося з тобою

У 8-річного Матвійка делеція 18-ї хромосоми, хромосомна аномалія, синдром де Груши. Але діагноз дитині поставили не одразу. До цього сім'ї півтора року озвучували кілька інших.

— Коли Матвійко народився, проблеми були одразу в пологовому. Але після місяця лікування, ми думали, що додому забираємо здорову дитину, — розповідає мама хлопчика пані Ірина. — Ми не могли сприйняти діагноз. Завжди вірили, що усе буде добре. Наприклад, під час огляду в педіатра син не хотів тримати голівку, але вдома так старався... Ми не могли повірити в те, що це сталося з нашою дитиною.

Коли зрозуміли, що діагноз остаточний, боротись не припинили. Думки здатись та просто скласти руки, ніколи не було.

— Коли у півтора року у Львові нам дали висновок про інвалідність до 18-ти років, я їхала і всю дорогу розмовляла з чоловіком про те, що це неправда. Казала: «Він буде ходити. Нащо вони нам таке написали?»

У 8-річного Матвійка делеція 18-ї хромосоми, хромосомна аномалія, синдром де Груши

Потім, коли Матвійку було три роки, у нас народилась друга дитина, Слава Богу, здорова. Можливо, це теж дало сили, — ділиться Ірина.

Матвійко не може сам стояти, ходити пробує із підтримкою. Хлопчик не говорить, не може сам жувати. Ковтати теж йому важко. Але він життєрадісний та терпляче проходить усі заходи із лікування.

На рік витрачають сотні тисяч чи навіть мільйони гривень на харчування

ОЛЬГА БУГЕЛЬ, ЛІКАР-ГЕНЕТИК:

— Загалом, якщо говорити про вартість харчування для дітей з орфанними захворюваннями, на одного хворого потрібно від 900 тисяч гривень до 6–8 мільйонів на рік. Є певні захворювання, які вимагають спеціалізованого харчування. Тобто, якщо дитина не буде його пити що-

дня, в необхідній кількості, то може початись регрес у розвитку.

Ті суміші, які необхідні, забезпечують організм потрібними мікроелементами, вітамінами та білками. До прикладу, у дітей із хромосомними захворюваннями, часто буває непереносимість продуктів. Але якщо виключити їх із раціону взагалі — дитина втрачатиме поживні речовини. Для того потрібні безглютенові продукти, безказеїнові. Вони та-

кож вартують немало. І на жаль, усі ці продукти батьки змушені купувати самостійно.

Крім того, є білкові суміші для набору ваги. Часто у дітей з орфанними захворюваннями організм не може нормально всмоктати білки, жири, вуглеводи. І ці суміші допомагають це зробити. Загалом, лише 10% із усіх орфанних захворювань (8 тисяч) піддаються лікуванню. Інші лікуються лише симптоматично.

ДОВІДКА

РЕКВІЗИТИ ДЛЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ

Карта ПриватБанку — 5169330520463859
Отримувач МБФ «ЖИВИ»
Призначення платежу: Благодійна допомога на спецхарчування.
Для пожертв через інші банки — АТ КБ «ПриватБанк»
IBAN UA3533878300000260070 55131582

ЄДРПОУ 43538969
МБФ «ЖИВИ»
Призначення платежу: благодійна допомога на спецхарчування.
Для переказів з-за кордону та по Україні — liqpay.ua/uk/checkout/i74354193804
Для власників карток Монобанк в розділі «Платежі по Україні» потрібно набрати назву фонду МБФ Живи та вказати суму благодійної пожертви.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД СКАСУВАВ ДОВІЧНЕ ДЛЯ ГОРБАТЮКА

Резонанс ■ Торік у листопаді

Тернопільський міськрайонний суд визнав Андрія Горбатюка винним у вбивстві тату-майстрині Тетяни Підвашецької та дав йому довічне ув'язнення. Розгляд апеляції відбувся 10 лютого

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50

Вердикт у справі вбивства Тетяни Підвашецької, яку розглядали понад півтора року, зачитали ще 11 листопада у Тернопільському міськрайонному суді. Андрія Горбатюка визнали винним у жорстокому вбивстві тату-майстрині Тетяни Підвашецької. Адвокати підсудного не погоджувалися з таким рішенням та подали апеляцію. Її розглянули 10 лютого.

На засідання прийшли мама, бабуся та дідусь вбитої Тетяни. Самого Горбатюка в судову залу не привезли. Він слухав засідання через онлайн-трансляцію з місця позбавлення волі, Чортківського СІЗО.

Рідні дівчини, які принесли в руках її портрет, дуже емоційно реагували на усі факти, що озвучували під час засідання. Кілька разів суддя робила зауваження матері вбитої щодо порушення правил поведінки в суді. Сам Горбатюк на питання: «За що ти вбив мою доньку? За що ти позбавив її життя?», сказав, що не вбивав жінку. Говорив, що просто прийшов, аби зв'язатися з чоловіком загиблої. Він визнав, що під час затримання у Львові був під дією наркотичних засобів. Хоча раніше

переконавав, що у Львів поїхав на лікування, ймовірно, від наркотичної залежності.

Свою позицію в судових дебатах озвучив представник потерпілих Василь Притула. Він сказав, що раніше Горбатюк не заперечував факт наявності крові Підвашецької на його тілі, хоча й переконував, що Тетяна порізала сама, коли чистила картоплю. Але експерт на її тілі не виявив пошкоджень, які потерпіла могла б нанести самотійно.

БУВ ПІД ВПЛИВОМ НАРКОТИКІВ

Адвокати підсудного — Грода і Боднарук — припустили, що сама вбита могла бути в несвідомому стані, або в стані наркотичного сп'яніння.

Загалом, під час дебатів, на кожен з аргументів захисту, адвокат потерпілих наводить аргументи із закону. Щодо експертиз, які представники Горбатюка, вважають незаконними, Притула переконує, що усі вони були зроблені відповідно до вимог закону. Також Притула назвав припущення, що потерпіла була наркоманкою, неетичним. А місце вбивства, яке, за його словами, було в крові, свідчить про те, що вона переміщалася по квартирі, тікаючи від нападника.

Також адвокат звернув увагу суду на те, що лише за кілька днів після злочину, коли Горбатюку обирали міру запобіжного заходу, він зізнався у вбивстві і навіть просив пробащення у мами Тетяни, а вже згодом від свідчень відмовився. До слова, редакція «RIA плюс» має власне відео з цього засідання.

Андрій, під час розгляду апеляції, прокоментував це.

— Я тоді був під впливом наркотичних речовин. А мені казали, що моя вина вже повністю доказана. Сказали, говори, що жалієш, бо тебе по-любому посадять, а так хоча б менший строк, — сказав Андрій.

ГОРБАТЮК ВВАЖАЄ СЕБЕ НЕВИННИМ

Під час засідання він не був багатослівним. Маму Тетяни слухав, опустивши голову. Суддям розповідав, що у день, коли його затримали, вживав наркотичні засоби: «Курих траву, звичайну, марихуану».

«Як? Він вбив мою дитину, відсидить 15 років і далі піде вбивати? Я буду добиватись йому довічного»

— Захисник потерпілих каже, що я їхав лікуватись від наркотичної залежності, від трави, але я їхав лікуватись від амфетаміну, тому що сам на той час я вже тиждень не вживав, а в ті дні, коли ви питали, я курих, — сказав він в останньому слові. — Ще адвокат говорив, що вона мене боялась. Але якби вона мене боялась, то впустила би вона мене додому? Відчинила би мені двері?

Андрій каже, що в судах часто йому закидали, що він погана людина, бо він вживав наркотики.

— Так, в мене була така проблема, я вживав наркотики, але це не робить мене поганою людиною. Я до всіх людей дуже добре відношусь, — сказав Горбатюк.

Суд задовольнив апеляцію Горбатюка та призначив йому покарання у вигляді 15 років позбавлення волі.

ТИ І МЕНЕ З НЕЮ ВБИВ: МАМА ТЕТЯНИ

— Як? Він вбив мою дитину, відсидить 15 років і далі піде вбивати? Я буду добиватись йому довічного, — сказала жінка. На вирок вона відреагувала сльозами.

Не стримувала емоцій і бабуся

ОЛЬГА ТУРЧАК

Рідні вбитої дівчини принесли її автопортрет.

Тетяна гарно малювала і мала багато планів на життя...

Тетяни пані Ілларіона. Жінка переконує, що Горбатюк ніколи не розкається у вчиненому, а 15 років для такого важкого злочину — це надто мало.

Під час засідання пані Світлана зі сльозами на очах розповідала історію життя її донечки. Згадувала, як у 5-річному віці в Тані діагностували захворювання рук. Вона перенесла 17 операцій.

— Для мене моя донечка була найдорожчим в житті. Ти з нею і мене вбив. То було найдорожче в моєму житті. 29 січня їй мало бути 29 років, 25 січня — День Ангела. Вона для мене була ангелом. Бо те, скільки ми пережили разом знає тільки Бог і близькі родичі, — сказала Світлана Храпко. — Після операцій була дуже тривала реабілітація. Вона багато працювала над тим, щоб знову могла рухати руками. Я вже так тішилась, що нарешті моя дитина здорова. А тепер... Її нема.

Ще пригадую історію, коли Тані було 11 років, в мене була подруга і ми з дітьми приходили в центр. Там був Андрій, ще малий. Діти прибігли до нас і розповідали, що він взяв патику і хотів ним бити собаку. Я тоді ще хотіла вийти і надавати йому. Мене стримала подруга. Я вже тепер думаю, що треба було піти і так надавати по вухах, може щось би змінилось і моя дитина зараз була би жива.

На ці слова жінки Андрій відповів, що тварин ніколи не ображав.

— Було таке? Я Таню перший раз зустрів, коли мені було 20 років. До того ми не були знайомі. Тварин я не ображав ніколи. Дуже сильно люблю тва-

рин. В мене два дні тому забрали kota, так як мені по закону ще пока що він не дозволений, і я два дні плакав, що kota хтось на вулицю виставив. Мені дуже жалко того kota. Короче. Ладно. І ще хотів сказати, що мені зовсім не до сміху. Мені тут плакати кожен день хочеться. Тут зовсім не до сміху, коли тебе осуджують за то, що ти не робив.

У потерпілих є змога подати скаргу в Касаційний суд. Мама вбитої каже, що і новий вирок вони оскаржуватимуть.

— Таня дуже гарно малювала, щоб реабілітувати руки. Ми принесли їй автопортрет. Подивись, подивись кого ти вбив (звертається до Горбатюка — прим. ред), — каже мама вбитої. — Хочу також сказати про те, що зараз Андрій вживає наркотики. Сидить в приватній камері, дуже добре там розпався. Крім того, вживає наркотики. Він раз так нанюхався тих наркотиків, що є кримінальне провадження. Адміністрація викликала швидку, щоб його відкачували. Скажіть, як людина може змінитись, якщо він далі взявся за своє? Я вважаю, що він має сидіти довічно. Бо про розкаяння тут немає мови. Якщо ви не зробите того, на що він заслужив — довічне покарання — таке саме чекає другу особу, третю, четверту... Як йому заїде, він знову зробить то, що зробив з Танькою. Моя донька мріяла повернутись до навчання в медичному. Тепер уявіть, скільки життів вона могла врятувати, якби зараз була жива...

Редакція «RIA плюс» стежить за тим, чи подадуть скаргу в Касаційний суд. Про це читайте згодом.

Замість довічного покарання, Апеляційний суд призначив Андрію Горбатюку 15 років позбавлення волі

ЯКЕ ТАКСІ У ТЕРНОПОЛІ НАЙДЕШЕВШЕ: МИ ПОРІВНЯЛИ

Проїзд ■ Таксі, хоч і не є найдешевшим видом транспорту для пересування містом, але точно не поступається зручністю маршруткам та тролейбусам. До того ж, ви гарантовано займете сидяче місце. А за скільки пропонують довести своїх клієнтів різні служби таксі та якими користуватися зручніше, перевірили «RIA плюс». Ми порахували вартість поїздки за визначеним маршрутом. Читайте, що з цього вийшло

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Зауважимо, що витрати на таксі можуть бути і більшими, зважаючи на те, у яку годину ви їдете і чи будуть на дорозі затори.

ТАКСІ «ТЕРНОПІЛЬ»

Служба таксі пропонує декілька тарифів, залежно від класу машини: CITY CAR, GOLF Клас, EXECUTIVE CAR, LUXURY CAR, LUXURY CAR NEW CARS (АВТО З 2018 РОКУ), E-MOBILITY — ЕЛЕКТРОКАР, 549VAN — Пасажи́р, тариф «Індивідуальний». Мінімальний тариф становить 35 гривень для всіх класів машини, але якщо ви обрали 549VAN — Пасажи́р, а у вашій компанії шестеро чи більше осіб, мінімальний тариф становитиме 65 гривень.

Окрім того, тут є послуга драйвера. Водій доведе вас на вашій автівці, якщо ви, наприклад, пили алкоголь. Така послуга вартує 200 гривень, плюс 17 гривень за кожний кілометр.

Також ви можете отримати кешбек, якщо замовите авто з веб-сайту чи онлайн-ресурсів. Детальніше про бонуси та додаток, який у служби таксі також є, ви можете дізнатися на їхньому сайті.

До слова, в додатку таксі

можна простежити, чи є поруч з вами автівка даної служби.

Диспетчер повідомив нам, що вартість поїзду вираховують за лічильником. Мінімальний тариф 35 гривень до 3,5 кілометра. Отож ми, за проїзд маршрутом, що від Церкви над Ставом до Збаразького кільця, тобто за 4,2 кілометра, заплатили б 42 гривні.

Контакти: 549.

828

В даній службі таксі є додаток, в якому ви можете обрати три тарифи, а саме: «Економ», «Стандарт» та «Мінівен». Мінімальний проїзд вартує 30, 35 та 55 гривень відповідно. А також є сайт, проте, лише для Києва.

Також у додатку є можливість визначити вартість поїзду, обравши той чи інший тариф та шлях. Доступна дана функція тільки для авторизованих користувачів. Авторизуватися нам так і не вдалося, адже ввівши свій номер телефону, ми так і не отримали на нього СМС з кодом, для завершення авторизації.

Та як нам пояснив диспетчер, тарифу «Економ» у них немає, адже за даним тарифом до клієнтів приїжджали б на автомобілях до 2000 року випуску. В даній службі таксі використовують новіші та комфортніші автівки, які випускали після 2000 року.

Отож до вибору пропонують тарифи «Стандарт» та «Мінівен» (мікроавтобус з можливістю перевезення до восьми осіб).

Як повідомив диспетчер, вартість поїзду від Надставної церкви до Збаразького кільця вартуватиме 50 гривень за тарифом «Стандарт» та 96 гривень за тарифом «Мінівен».

Контакти: 828.

VIP НОВЕ ТАКСІ

На сайті даної служби таксі ви можете ознайомитися з послугами. Однак ціни на них застаріли.

Як повідомили нам в диспетчерській службі, мінімальна вартість поїзду становить 33 гривні до 2,9 кілометра, далі — 10 гривень за кілометр у місті.

Наперед вартість поїзду порахувати не можуть, адже під час подорожі автомобіль може потрапити в пробку.

Вартість маршруту визначаємо за допомогою додатків або запитуємо у диспетчерів. Порівняння — у графіці

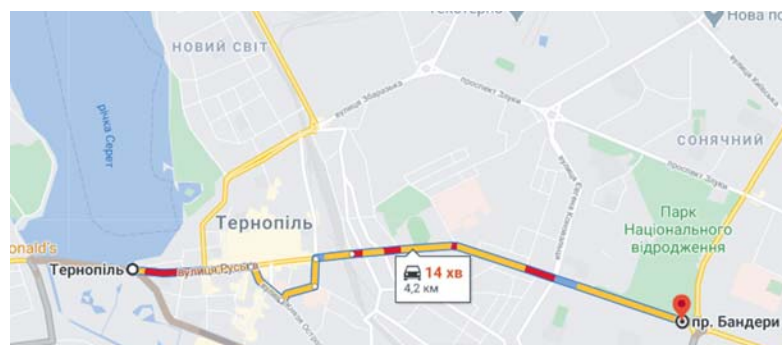
Отож, ми порахували самі. Так, від 4,2 кілометра відняли 2,9 і помножили на 10, до отриманого числа додали 33. Отже, проїхавши від Надставної церкви до Збаразького кільця, ви заплатите орієнтовно 46 гривень.

Контакти: 917, 52-08-08, 067-352-03-03.

«ОПТИМАЛЬНЕ»

Служба таксі має власний додаток та сайт. Ви можете обрати маршрут, за яким бажаєте їхати, а також вам на вибір пропонують п'ять тарифів: «Стандарт», «Комфорт», «Економ», «Універсал», «Мікроавтобус».

Мінімальна вартість за всіма тарифами, що пропонує дана служба, наступна: «Стандарт» — 29 гривень; «Комфорт» — 33 гривні; «Економ» — 25 гривень; «Універсал» — 50 гривень.

Ми порівняли, скільки грошей нам довелося заплатити різним службам таксі, якби ми їхали від Церкви над Ставом до Збаразького кільця

Таксі «Тернопіль»

42 грн

«Пілот»

46 грн

«Оптимальне»

49 грн

«828»

50 грн

«VIP Нове таксі»

46 грн

«Вікторія»

44 грн

Тож, вартість поїзду за тарифом «Стандарт» від Надставної церкви до Збаразького кільця становитиме 49 гривень.

Контакти: 579.

«ПІЛОТ»

На сайті служби таксі йдеться про те, що вони також надають послугу «Драйвер», 35 гривень — мінімальна вартість поїзду на відстань до трьох кілометрів, за тарифами, що пропонують, а саме: «Економ», «Стандарт», «Комфорт».

Окрім того, в таксі «Пілот» є і власний додаток, за допомогою якого ви можете викликати таксі, попередньо обравши початкову та кінцеву точку, а також тариф. На жаль, додаток не показує орієнтовну вартість поїзду.

Диспетчери повідомили, що

вартість поїзду встановлюють за лічильником.

Орієнтовна вартість маршруту «Надставна церква — Збаразьке кільце», за нашими підрахунками, становитиме 45 гривень за тарифом «Економ» та 46 гривень за тарифом «Стандарт» та «Комфорт».

Контакти: 096-286-68-22.

«ВІКТОРІЯ»

Сайту чи додатку даної служби таксі нам знайти не вдалося. У диспетчерській розповіли, що мінімальна вартість поїзду до трьох кілометрів становить 35 гривень, далі — 7,5 гривні за кілометр по місту.

Шлях від Надставної церкви до Збаразького кільця вартував би нам 44 гривні.

Контакти: 067-94-30-808

Все для дому

Гарячі ціни тижня
(з 17.02.2021 по 23.02.2021)

РЕКЛАМА

ВІКНАР'ОФ
МАЙСТЕР ВІКОННОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

1300

1400

6-х камерний профіль

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. Князя Острозького, 70,
тел.: (096) 487-87-87
www.viknaroff.te.ua

1 944 грн LWS 3 NEW

2 500 грн MegaLine 500

ІСТОРІЯ ПЕРШОЇ ПАТРОНАТНОЇ СІМ'Ї

Виховання ■ За 4-річного Серафима з Кременця, якого в листопаді побив співмешканець мами, переживала уся Тернопільщина. Хлопчика тимчасово віддали на виховання у патронатну сім'ю. Ми розшукали людей, які є вихователями для Серафима і його молодшого братика. Як живуть, читайте у матеріалі

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

У листопаді 2020-го року 4-річного Серафима побив вітчим. Дитина жила у тітки, а мама разом з 10-місячним братиком — у будинку, що поряд з тим, де відбуває домашній арешт чоловік, що «виховував» кулаками малюка.

Серафимчик, після пережитого, опинився в патронатній родині. Дитина в безпеці, переконують в службі у справах дітей.

ЖИВЕ З ПАТРОНАТНИМИ БАТЬКАМИ

Рішення віддати дитину в патронатну сім'ю прийняли на засіданні міськвиконкому.

— Серафимчик живе у патронатній сім'ї, — розповіла тітка дитини Марія Ільчук. — Так, мені важко було з ним розставатись, але таким було рішення комісії. Дитина наче нормальною прийняла переїзд від мене, і я дуже сподіваюсь, що з ним все буде добре.

Як розповіла тітка, можливо, основним аргументом при прийнятті рішення стало те, що за законом не можна розлучати братів. Молодшому братику Серафима Владіку лише 10 місяців. Обоє хлопців тітка до себе взяла не змогла.

Жінка розповідає, що служба продовжує стежити за тим, як живуть діти в патронатних ро-

динах. І напризволяще їх ніхто не покине. Але що буде після рішення суду — невідомо. До слова, засідання має відбутись всередині лютого, і є ймовірність, що хлопчиків повернуть в родину, де вони зазнали кривди. Чоловік, який це вчинив, зараз під домашнім арештом у себе вдома. Його будинок розташований через паркан від того, де, ймовірно, житимуть малі. Також відомо, що вже відбулось перше засідання у справі про покарання вітчима Серафима.

МАЮТЬ ДВОХ ВЛАСНИХ ДІТЕЙ

Нам вдалось розшукати людей, які стали патронатними батьками для хлопчиків. Це родина Герасимчуків, які живуть в Кременці. Світлана — патронатний вихователь. Її чоловік Володимир, — помічник вихователя. У родині є двоє власних дітей.

— Дітей віддали в нашу родину на період, поки не вирішиться питання щодо їх подальшого перебування. На даний момент, я так розумію, вони не мають куди повернутись, бо мама і надалі проживає зі своїм співмешканцем, як мені відомо, — розповідає пан Володимир. — До діток жінка приходиться постійно, старається. Навідує їх і тітка.

Чоловік розповідає, що навіть за час, поки Серафимчик живе у них, хлопчик дуже змінився, більше розмовляє та став активніший.

— Можна сказати, що Серафимчик — доросла дитина, він вже все розуміє. Не раз він проживав у тітки, дуже її любить. Вона його підготувала, порекомендувала йому бути слухняним у нас, вона його привезла до нас, і він тут живе з думкою, що скоро його заберуть, — каже він.

У патронатній родині хлопці вже майже два місяці. За законом, дозволено перебувати три місяці. У випадку, якщо виникли непередбачувані обставини, — до пів року.

Є І БУДИНОК СІМЕЙНОГО ТИПУ

— У нас є донечка такого віку, як Серафимчик та хлопчик, який вже школяр. У нас діти нормально та навіть дуже добре реагують на цю ситуацію. Вони знають, що

«Серафимчик — доросла дитина, він вже все розуміє. Не раз проживав у тітки, дуже її любить. Вона його привезла»

наша родина допомагає іншим, знають, що дітки мають трішки пожити в нас. У моєї тещі є дитячий будинок сімейного типу, у якому виховується десять дітей, — розповідає пан Володимир.

Рішення стати патронатними вихователями сім'я прийняла ще два роки до того. Раніше хотіли стати прийомними батьками,

— Якщо людина зацікавлена і хоче працювати, то перешкод для неї немає. Якщо робота подобається, то нічого не буде важко, — каже помічник патронатного вихователя. — Бажання допомогти дітям, які цього потребують, з'явилося приблизно п'ять років тому. Спочатку ми хотіли в дочерити дівчинку з дитбудинку. Але спочатку діти були дуже маленькими, потім служби відмовили через побутові умови, далі ще

Сім'я Світлани та Володимира Герасимчуків з Кременця стали першими в області патронатними вихователями

були труднощі. Коли дізнались, що в Україні впроваджують послугу патронатних вихователів, зрозуміли: це наш час.

НАВЧАННЯ БУЛИ НЕПРОСТИМИ

Навчання Герасимчуки закінчили ще наприкінці 2019-го, але одразу після їх завершення розпочався карантин.

— У Кременці на карантин закрили будинок-інтернат, і ми взяли дитину, яка не мала змоги поїхати додому. Дитина була у нас все літо аж до вересня, — згадує кременчанин.

ВІДПУСКАТИ НАВЧИЛИ ВИКЛАДАЧІ

Патронатні сім'ї тимчасово надають притулок дітям, батьки яких перебувають у складних життєвих ситуаціях. Діти отримують домашній затишок, тепло та задоволення потреб, необхідних для повноцінного їх розвитку.

— Чи не важко відпускати? Скажу, що в цьому плані дуже

в нагоді стали навчання. Адже саме там нас навчили не прив'язуватись до дитини. Саме тому послугу надають впродовж трьох місяців, максимум пів року. Ми працюємо чітко за законодавством, керуємось рішеннями служб, судів. Звісно, мені буде спокійніше, якщо буду знати, що з дитиною усе добре. Раніше я був налаштований більш емоційно до цього. Після навчання поставив рамки. Зараз щоразу згадує слова з навчання: «Діти, які тимчасово перебувають в родині», — ділиться Володимир Герасимчук.

Спілкування доводиться налагоджувати не лише з дітьми, а й з їх біологічними батьками, які приходять провідувати дитину. І навіть більше, патронатні батьки мають сприяти налагодженню контакту в дітей із ними.

Молодшому братику Серафима, Владіку, лише виповнився рік. День народження відсвяткував у патронатній сім'ї. А ми і далі стежимо за долею хлопчиків.

ДОВІДКА

За інформацією Тернопільського обласного центру соціальних служб, патронат над дитиною — це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин.

Патронатними вихователями можуть бути громадяни України віком від 35 до 60 років (для жінки) і від 35 до 65 років (для чоловіка), які перебувають у зареєстрованому шлюбі; проживають на спільній житловій площі; мають позитивний досвід виховання дітей; одна (один) з яких виконання обов'язків патронатного вихователя не поєднує з іншою трудовою діяльністю; пройшли курси спеціальної підготовки;

відповідають іншим вимогам, визначеним у чинному законодавстві.

ЯКІ ОБОВ'ЯЗКИ ПАТРОНАТНОГО ВИХОВАТЕЛЯ?

- забезпечити дитину житлом, одягом, харчуванням тощо;
- створити дитині умови для навчання, фізичного та духовного розвитку;
- співпрацювати з батьками, іншими законними представниками дитини задля подолання складних життєвих обставин у межах та у спосіб, визначені органом опіки та піклування;
- забезпечити надання чи доступ до послуг, визначених договором про патронат над дитиною;
- сприяти контактам дитини з батьками, іншими законними

представниками, родичами, крім випадків, коли батьки позбавлені батьківських прав або в судовому порядку обмежені у праві спілкування з дитиною.

ОПЛАТА ПОСЛУГ патронатного вихователя та виплата соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів у розмірі та порядку, які визначені Кабінетом Міністрів України. Соціальні виплати патронатному вихователю — 2 прожиткових мінімуми на кожну дитину відповідного віку. Так, з 1 січня 2020 року така соціальна допомога становить для дітей віком від 0 до 6 років 3842 грн (1921х2), а для дітей віком від 6 до 18 років — 4700 грн.

У вихователів часто є власні діти

ГАЛИНА ГОНЧАРОВСЬКА, КАНДИДАТ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК, ВИКЛАДАЧ

— Тільки у сім'ї дитина може всебічно, гармонійно розвиватися. Держава контролює процес розвитку дітей, захищає їхні права. Якщо у родині не створено умови для нормального розвитку дитини, державою передбачено інші форми виховання, а саме: усиновлення, опіка, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, патронатні сім'ї, як новітня форма сімейного виховання. Процес пошуку та відбору патронатних сімей відбувається у два етапи: інформування громад-

ськості про послугу з патронату і пошук кандидатів у патронатні вихователі та здійснення первинного відбору кандидатів у патронатні вихователі.

Інформацію про те, як стати патронатним вихователем, надає Тернопільський обласний центр соціальних служб. Часто потенційні кандидати у патронатні вихователі — це люди, які попередньо вже цікавилися можливістю надавати допомогу дітям у своїй родині. Важливою є також і підтримка членів сім'ї у цих прагненнях. Досить успішними стають ті патронатні сім'ї, які вже виховали своїх дітей, вони розіхалися і залишили рідну домівку. Батьки ж настільки зрілі, що не «чіпляються» за своїх чад.

СКІЛЬКИ ТЕРНОПОЛЯН ЧЕКАЮТЬ НА НОВІ ОРГАНИ ТА ЯК ЇХ ОТРИМАТИ

Медицина ■ Скільки людей на Тернопільщині чекають на «нові органи» та чи є шанси, що для цього не потрібно буде їхати за кордон? Відповіді на ці питання — ексклюзивно для читачів «RIA плюс»

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50

Наприкінці січня 20-річний Ігор Собчук з містечка Шумськ успішно переніс операцію з пересадки нирки, на яку чекав понад три роки. Орган йому трансплантували у Мінську. Але ж хіба в Україні немає клінік, де роблять пересадки? А як же Закон, який прийняли ще два роки тому?

Про те, як хлопцеві з Тернопільщини довелося подолати непростий шлях до життєво-важливої операції, ми розповідали у публікації «Я майже живчик...» 20-річний Ігор з Шумська розповів, як йому безкоштовно пересадили нирку».

2 лютого він написав, що вже чекає на виписку та почувається значно краще, ніж до операції.

За інформацією управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА, зараз в області на персадку нирки очікують 43 людини. То ж чому такі операції в Україні рідкість? Тим паче, що законодавча база для розвитку трансплантології теж вже є.

ДЕ Є ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОНОРІВ?

Закон «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині» прийняли ще у 2018-му році, потім зміни до нього вносили і в 2019-му, і в 2020-му. Відповідно до нього, ще на початку 2020-го в Україні планували почати впроваджувати Єдину державну інформаційну систему трансплантації органів і тканин, з допомогою якої планували синхронізувати інформацію про усіх донорів та реципієнтів.

І ця система таки запрацювала, щоправда, на рік пізніше, ніж це планували, з 1 січня 2021-го. Про це на брифінгу ще на початку січня розповів міністр охорони здоров'я Максим Степанов, передає «Укрінформ».

— 1 січня в Україні працює Єдина державна інформаційна система з питань трансплантації органів та тканин. Це був такий важкий виклик в минулому році, коли нам треба було запустити її з 1 січня. Це дуже важлива система, я вже не говорю щодо захищеності цієї системи. Вона важлива з точки зору надання медичної допомоги, з точки зору надання трансплантації людям, які цього

потребують, — сказав Степанов.

Міністр додав, що у цьому році вперше в Україні планується зробити трансплантацію легень. Також в планах зробити трансплантацію рук і ніг.

За інформацією МОЗ, відповідно до нового закону, також можна:

■ давати згоду на донорство за життя;

■ обмінюватися органами між живими донорами, які не є рідними, так зване «перехресне донорство»;

■ з'явиться трансплант-координатор — зв'язковий між донором та реципієнтом.

ДЕ ПРОВОДЯТЬ ПЕРЕСАДКИ?

Україна вже має досвід пересадки органів. Ще у 2019-му році соцмережі облетіла новина про те, що у райцентрі на Волині лікарі пересадили нирку 34-річній пацієнтці, яка 6 років отримувала сеанси гемодіалізу та 3 роки перебувала в черзі на трансплантацію нирки у Запоріжжі. Донором став її чоловік, який віддав свою нирку задля порятунку дружини. Трансплантація від живого донора — це подвійна відповідальність, адже забирається орган в абсолютно здоровій людині та не можна допустити, щоб її здоров'я постраждало.

А вже за рік у цій же лікарні зробили дві операції з пересадки серця.

МИ ЗРУШИЛИ З "МЕРТВОЇ ТОЧКИ"

Тож чи є шанс, що вже незабаром людям, які потребують нових органів, не доведеться їхати на операції у Білорусь, Туреччину чи Індію, запитуємо у головного експерта з трансплантології Тернопільської ОДА, доцента Тернопільського Національного медичного університету Олександра Сусли.

— Чи можна сказати, що за останні два роки трансплантологія в Україні зрушила з «мертвої точки»?

— Саме так. Я хотів би почати з того, що найважливіша цінність, яка лише може бути — це людське життя. І останні два роки ми бачимо позитивні зрушення в цьому плані: це адаптація законодавчої бази до Європейського законодавства, а ще позитивним можна назвати 2020-ий рік. Тоді

в Україні провели 90 трансплантацій нирки, 10 — серця, 10 — печінки. Тут ми говоримо про певний прогрес, якщо ми починали з нуля, але, звісно, ці дані є незначними, якщо їх порівнювати з потребою, яка є в Україні та практикою, яку мають інші країни.

Зараз ми на шляху до того, щоб сформувати трансплантаційну незалежність. І наскільки мені відомо, у 2021-му році МОЗ вже не відправлятиме людей на трансплантацію за кордон.

— Чи впорається Україна з таким навантаженням?

— У нас є достатньо економічних, кадрових та інших ресурсів для цього. Зрештою, це має бути значно простіше, коли запрацює Єдина державна інформаційна система трансплантації органів, крім того, уряд планує залучати сили медичної авіації, ДСНС та інші.

— Скільки людей на Тернопільщині потребують трансплантації?

— Щороку в Україні це 4–5 тисяч людей. З них 2 тисячі — це пересадка нирки, приблизно тисяча — пересадка серця. В області

В області на трансплантацію нирки очікують 43 особи, печінки — в межах десяти, така ж цифра і щодо пересадки серця

зараз на трансплантацію нирки очікують 43 особи, печінки — в межах десяти, така сама цифра і щодо пересадки серця. Це середні для України показники, загалом усі, хто проходить процедури гемодіалізу, вони є потенційно реципієнтами.

— Чому трансплантацій в Україні майже не проводили?

— Це пов'язано із законодавчими нормативно-правовими актами, починаючи від прижиттєвої смерті мозку, закінчуючи роботою системи транспланткоординації. На будь-якому з цих етапів лікаря можна було притягнути до кримінальної відповідальності. Бо старі закони вже не діяли, а нові ще не були чинними. І безумовно, це матеріально-технічне фінансування. Цього року уряд виділив у п'ять разів більше коштів на цю галузь, ніж в минулому. До слова, операція в Україні обійдеться у кілька разів дешевше, аніж за кордоном, особливо якщо це стосується трансплантації кісткового мозку. До прикладу, якщо операція в Україні тарифікована НСЗУ орієнтовно 300 тисяч гривень, то за кордоном вона коштуватиме близько 80 тисяч доларів.

ОСОБИСТІЙ АРХІВ ОЛЕКСАНДРА СУСЛИ

Головний експерт з трансплантології Тернопільської ОДА, доцент Тернопільського Національного медичного університету Олександр Сусли каже, що цього року на трансплантологію уряд виділив у п'ятеро більше коштів, ніж минулого

І ми робимо кроки до того, щоб люди лікувалися тут. Бачимо чудові приклади, коли навіть в районній лікарні проводять операції такого рівня. На сьогодні потужна в цьому плані Львівська лікарня швидкої допомоги, наша Університетська лікарня та інші заклади є у пілотному проєкті з розвитку трансплантації.

— Якщо я хочу, щоб мої органи стали донорськими після того, як я помру, куди мені звертатись?

— Наразі Єдина державна інформаційна система трансплантації ще не запрацювала. Йде мова про те, щоб таку згоду можна було оформити в Центрах надання адміністративних послуг, в сімейних лікарів, при отриманні водійських посвідчень. Також це рішення можна буде скасувати, якщо людина передумає. В Україні завжди було присутнє родинне донорство: але це обмежене коло близьких людей хворого. І чому ми зараз говоримо про трупне донорство? Тому що лише в автомобільних аваріях щороку гине 40–50 тисяч осіб. А це: серце, дві нирки і печінка, як мінімум.

І людина сама має вирішити — хоче вона бути донором або ні.

— Чи є гарантія того, що з початком роботи цієї системи, вона не працюватиме лише «для обраних» так, як і закон?

— Система буде здійснювати автоматичний підбір донора та реципієнта. Крім того, навіть зараз в Білорусі люди, яким зробили пересадку, за законом не мають права знати, хто їх донор. Усе залежатиме від місця знаходження, наявності тих чи інших супутніх захворювань. Реципієнту має бути байдуже, хто його донор. Власне, тут тепер до лікаря має зникнути питання про те, чому він бере цього пацієнта, а не іншого.

Коли у Львівській області минулого року негайно робили трансплантацію серця — брали розписки родичів померлих для згоди, а тепер все: ви, я можемо самі прийняти таке рішення. До слова, я перший піду, як тільки система запрацює.

— Чому ви прийняли таке рішення?

— Це шляхетна справа, потрібна. Це — свобода.

МАЙСТЕР З ТЕРЕБОВЛЯНЩИНИ СТВОРЮЄ ДЕРЕВ'ЯНІ ІКОНИ

Творчість ■ Шматок липи чи дуба стає справжнім твором мистецтва, коли потрапляє у руки 29-річного майстра з села Зеленче, що на Теробовлянщині, Тараса Цаплапа

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50,

До деталей вирізьблені обличчя святих на іконах, які створює Тарас Цаплап, зараз прикрашають кілька церков на Тернопільщині та за її межами. Роботи майстра з Теробовлянщини зараз є в Америці, Канаді, Англії.

Серед робіт чоловіка просто неможливо оминати поглядом ікону під назвою «Тайна Вечеря». Вражає і її розмір, і бездоганність навіть таких делікатних облич.

Автор розповідає, що створив кілька саме таких ікон. Деякі — в церкві, деякі — на замовлення, але двох однакових серед них немає. Одну з них розмірами 1,40 м на 1,75 м, відправили в Америку.

— Любов до різьби по дереву в мене зі студентських років. Я навчався в Кременецькому лісотехнічному коледжі і ще зі студентських років зрозумів, що буду цим займатись. Так, я можу сказати, що обрав професію собі до душі, — розповідає пан Цаплап. — Перші мої роботи були майже 15 років тому. Тоді разом з хлопцями після пар ми збирались на гурток і замість того, щоб тратити час на різні непотрібні речі, як це робили деякі наші однокласники, ми займались різьбою по дереву.

ДУША ЛЕЖИТЬ ДО ІКОН

Серед найперших робіт Тараса — ікона Матері Божої. Вже тоді, зізнається, розумів, від такої

роботи отримує найбільше душевного задоволення.

— Так склалось, що я здебільшого працюю саме в такій релігійній тематиці, — каже він. — Чимало моїх робіт зараз є у церквах, і від того я дуже радію. Добре знати, що те, що ти робиш, йде на добру справу.

Після закінчення навчання Тарас не залишив деревообробну справу. А за 15 років з'явилося чимало сучасних технологій, які спрощують роботу. З допомогою таких технологій можна на дерево переносити навіть фото людей.

«Чимало моїх робіт зараз є у церквах, і від того я дуже радію. Добре знати, що те, що ти робиш, йде на добру справу»

— Є спеціальні програми, в яких розробляю 3D моделі, далі їх переношу на дерево, — говорить майстер. — Потім все шліфую, наношу кілька шарів покриття. До прикладу з фотографіями, потрібно, щоб вони були чорно-білі.

ТРЕБА МАТИ НАТХНЕННЯ І ТЕРПІННЯ

— Було й таке, що ікону ручної роботи я робив два місяці. Тому що весь день над нею ти не можеш сидіти: треба мати натхнення і терпіння, — продовжує спів-

Серед робіт Тараса Цаплапа просто неможливо оминати поглядом ікону під назвою «Тайна Вечеря». Це просто неймовірна краса!

розмовник. — Раніше для роботи мені була потрібна повна тиша, бо інакше не міг зосередитись. Зараз же в майстерні, коли гуде верстат, це вже не реально.

Для ікон за основу майстер найчастіше бере липу чи вільху. Для більших робіт часто використовує дуб та ясен — тверді основи.

— Робота зі станком — це швидше та дешевше. Ручна робота набагато дорожче цінується і не кожен може дозволити собі, — продовжує співрозмовник. — Ро-

боти, які виконані з допомогою станка, доступніші для людей.

РАЗОМ З БРАТОМ СТВОРИЛИ СХОДИ ДЛЯ ЦЕРКВИ

Брат співрозмовника також займається обробкою дерева. Лише у нього більше тяжіння до столярства, каже Тарас Цаплап. Часто вони доповнюють один одного в роботі.

— Ми вирішили пожертвувати різьблені сходи для церкви, в яку ходимо. Це Підгірянський монастир, як його ще називають,

неподалік Теробовлі, — говорить майстер. — Зараз душа радіє, коли бачимо, як ці сходи прикрашають церкву, намолене місце.

Майстер зізнається, що чимало людей вважають, що робота зі станком полегшує роль людини, та все ж без задуму та натхнення машина сама не впорається. Кожен міліметр роботи вишліфовується вручну, а покриття готового твору може бути передбачуваним: якийсь достатньо покрити один раз, іншому і двох буде замало.

Сходи у Підгірянському монастирі пан Тарас створив разом з братом

Різьбленням чоловік займається вже 15 років

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

ПРОСТИМИ СЛОВАМИ ПРО ТЕ, ЯК ЗАПИСАТИСЬ ДО ЛІКАРЯ ОНЛАЙН

Інструкція ■ Після початку медичної реформи укласти договір можна з будь-яким лікарем. Прив'язки до району чи населеного пункту немає. Ми розповімо вам, як можна записатися на прийом до свого сімейного лікаря без черги і нервів

ВАДИМ ЄПУР 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Укласти договір із сімейним лікарем може будь-який громадянин України. За необхідності ви можете зв'язатися зі своїм лікарем, домовитись про прийом. Ваш медик може виписати вам направлення до іншого спеціаліста. Сімейні лікарі відкривають лікарняні. А під час пандемії стежать за здоров'ям своїх пацієнтів з підозрою або підтвердженням діагнозом COVID-19.

СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ УКЛАЛИ ДОГОВОР

У Тернопільській області свого сімейного лікаря уже обрали понад 865 тис. людей. Станом на 10 лютого в Україні уклали понад 31 млн договорів.

Усього на Тернопільщині є 683 лікарі в 52 лікувальних закладах, з якими можна укласти договір.

Однак якщо ви ще цього не зробили — у вас можуть виникнути певні труднощі, адже один лікар не може укласти договори з будь-якою кількістю пацієнтів. Оптимальна кількість — 1800.

ЯК ЗАПИСАТИСЬ НА ПРИЙОМ

Щоб не стояти зайвий час у черзі — значно простіше за-

писатися на прийом завчасно на зручну для вас та лікаря годину. Тим паче, під час пандемії коронавірусу медики радять узгоджувати час прийому, щоб уникати скупчень у лікарнях.

Тим паче зараз варто відмовитись від походів у лікувальні заклади без вагомих на те причин.

Найпростіше — зателефонувати до свого сімейного лікаря чи до медичного закладу у реєстратуру, щоб записатись на прийом. Номери телефону лікаря вказано в декларації.

Якщо ж цього вам зробити не вдалось, або робочий день вже закінчився — це можна зробити онлайн.

ІНСТРУКЦІЯ

■ Для початку необхідно авторизуватися на сайті helsi.me.

■ Спершу переходимо за посиланням та клікаємо на кнопку «УВІЙТИ». Відкривається вікно, де потрібно ввести номер телефону, який ви вказували під час укладання договору.

■ Якщо ви заходите на ресурс вперше — може знадобитись підтвердження через телефон. Впродовж хвилини вам зателефонує бот. Для підтвердження входу треба натиснути «1». Так переходимо до електронного кабінету.

■ Побачити інформацію про

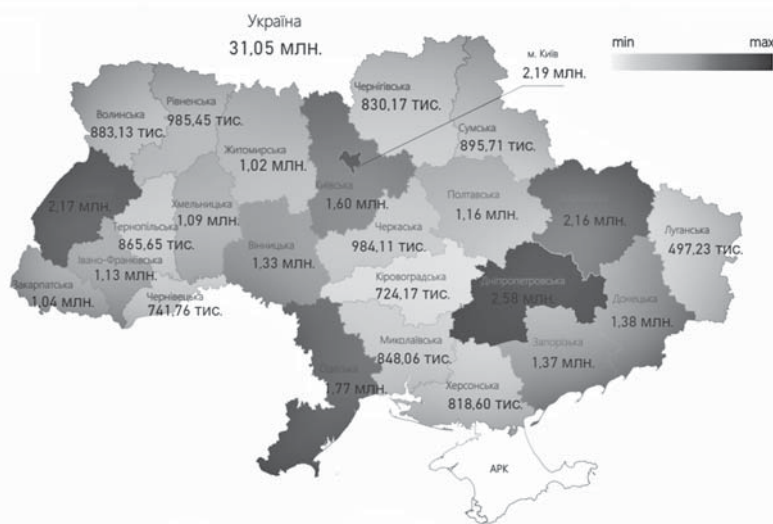
Записатись на прийом до лікаря можна на сайті helsi.me

свого лікаря можна, перейшовши до розділу «Сімейний лікар» на лівій боковій панелі особистого кабінету. Там з'являється інформація про вашого лікаря, заклад, де він працює та адреса. Також вказаний номер декларації та дата її укладання.

■ Щоб записатись онлайн — потрібно натиснути кнопку «Перейти» біля свого лікаря. Там обираємо вільну годину у потрібний день.

■ Однак якщо лікар у відпустці або не налаштував систему — записатись онлайн буде неможливо. Треба звернутись у реєстратуру закладу. Про це ви побачите відповідне повідомлення.

Також за допомогою ресурсу можна переглядати свої направлення, дні прийому у лікарів, медичні документи, замовлені ліки тощо.

Кількість укладених договорів із сімейними лікарями в областях. Дивіться Тернопільську

Устілки та USB-рукавиці: скільки коштують корисності

ВАДИМ ЄПУР 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

■ На ринку та магазинах можна знайти чимало теплої зимової одягу для різної погоди. Почали з'являтися незвичайні аксесуари з підігрівом через USB. Скільки коштують такі девайси — дізнався журналіст «RIA плюс».

USB-РУКАВИЧКИ ТА УСТІЛКИ

Окрім звичних для всіх предметів одягу та аксесуарів, почали з'являтися досить незвичайні і технологічні речі. Устілки з підігрівом — один з таких аксесуарів. Їх особливість в тому, що на відміну від звичайних, вони не просто допомагають зберегти тепло, а самі його виділяють.

На жаль, журналісту «RIA плюс» не вдалося знайти такі у тернопільських магазинах та на ринку. Шукали навіть в магазинах та кіосках з різними дрібницями. Але такі можна замовити в інтернеті. Їх є два види. Дешевші — дровотів. Устілки вкладають в черевки і за допомогою дротів підключають до зовнішнього акумулятора — повербанку. Такі недорогі — від 150 гривень. В середньому звичайні устілки з підігрівом коштують 250 гривень. Варто врахувати і доставку з інтернет-магазину — ще близько 60 гривень. Якщо ви не маєте повербанку, або використовуєте його лише для підзарядки телефону і потрібно новий — доведеться

заплатити мінімум 500 гривень за такий.

— Минулої зими я собі купив такі устілки з проводами, однак вони довго не «прожили», — каже тернополянин Олександр. — Вони в мене протримались 2 тижні, а потім з ладу вийшла ліва устілка. Там швидко зіпсувався провід. За них я віддав майже 400 гривень.

Інший тип устілок з підігрівом значно дорожчий — майже 2000 гривень. Їх особливість в тому, що вони мають уже вмонтований акумулятор. Його також вистачить на 1–1,5 дні користування, залежно від того, як часто ви вмикатимете підігрів. Перевага таких в тому, що вони не мають

жодних дротів. Можна вмикати їх за допомогою невеликого пульта. Також можна регулювати температуру. Однак щоб підзаряджати батареї, доведеться витягувати устілки з взуття.

Ще один незвичайний аксесуар — рукавички з підігрівом пальців. Їх також є два види. Дешевші підключаються до повербанку. Такі коштують близько 300 гривень. А от дорожчі шкіряні з автономними батареями коштують понад 2000 гривень. Рукавички для байкерів з елементами захисту та підігрівом можуть коштувати понад 5000 гривень.

ІННОВАЦІЙНІ КУРТКИ

Окрім устілок, в інтернеті мож-

на придбати і значно серйозніші аксесуари. Це різноманітні жилети та навіть повноцінні куртки. Вони мають спеціальні нагрівні елементи. Щоб підігрів працював — потрібно підключити повербанк. Однак тут вже знадобиться накопичувач з більшою ємністю. Виробники в описі товару радять використовувати повербанк з мінімальною ємністю 20000 mAh. Жилет одягають під звичайну куртку. Вони не такі дорогі — близько 600 гривень. Однак повербанк для неї коштуватиме близько 1000 гривень.

Повноцінна куртка з підігрівом коштує значно дорожче — орієнтовно 3000 гривень, однак є і дорожчі,

СЕРЕДА, 17 лютого

UA: перший
06.00, 06.00, 10.55, 03.15 Енеїда
06.30 М/ф «Ниточка та кошеня»
06.40 М/ф «Чому зникла шапка-невидимка»
06.50 М/ф «Про кішку, яка упала з неба»
07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.05, 02.25, 05.10 Новини
07.05, 08.05, 09.05, 12.00, 13.10, 18.20 Суспільна студія
09.30, 22.00 Т/с «Посольство»
11.25 Телепродаж
15.10, 21.35, 00.40, 03.00, 05.45 Спорт
15.25 Біатлон. Чемпіонат світу. Індивідуальна гонка 20 км, чоловіки
17.15 Погода
17.20 #ВУКРАЇНІ
18.55, 20.25 Д/ц «Боротьба за виживання»
19.30 Д/ц «Супер — чуття»
19.55 Д/ц «Світ дикої природи»
21.55, 00.55, 03.10, 05.55 Спорт. Аспект
23.30 Розважальна програма з Майклом Щуром
00.55 Т/с «Гранд готель»
04.10 Д/ф «Одесити на Дон-басі»

1+1
05.35, 11.25, 12.20 «Життя відомих людей»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 03.45 ТСН
09.25, 10.25 «Життя відомих людей 2021»
13.00, 14.15 «Міняю жінку»
17.10 Т/с «Вітер кохання»
20.45, 21.45 Т/с «З ким поведешся...»
22.45, 02.45 Т/с «Кухня»
00.50 Х/ф «Сонна лощина»

ІНТЕР
05.25, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 «Корисна програма»
11.05 Т/с «Мене звати Мелек 2»
12.25 Т/с «Колекція»
14.35, 15.30 «Речдок»
16.30 «Речдок. Особливий випадок»
18.00, 19.00, 03.20 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подобиці»
21.00 Т/с «Речдок. Особиста справа»
23.50 Т/с «Згадати молодість»
01.55 Х/ф «Бойовий гіпноз проти кіз»
04.55 «Телемагазин»

ICTV
04.10 Скарб нації
04.20 Еврика!
04.25 Служба розшуку дітей
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35, 10.10, 01.40 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
11.45, 13.10 Х/ф «Сліпа лють»
12.45, 15.45 Факти. День
13.55, 21.25 Т/с «Пес»
15.00, 16.25 Т/с «Розтин покаже-2»
16.40 Х/ф «Страшили»
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Секретний фронт Прем'єра
22.20 Т/с «Розтин покаже-2»
16+ Прем'єра
23.30 Х/ф «Джейсон Борн»
02.30 Секретний фронт
03.15 Я зняв!

СТБ
05.45 Т/с «Комісар Рекс»
09.30 «Битва екстрасенсі в. Тасмниці екстрасенсів»
13.25, 14.50 Т/с «Сліпа»

14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
15.45, 18.05 Т/с «Слід»
19.05 «Один за всіх»
20.15, 22.50 Т/с «Щаслива попри все»
23.10 Т/с «Майор і магія»
01.05 Т/с «Анна — детектив»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.30 Kids» Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.35, 15.00 Орел і Решка
08.30 Т/с «Надприродне»
11.00 Х/ф «Він, я і його друзі»
13.10 Кохання на виживання
17.00, 19.00 Хто зверху?
21.00 Х/ф «Однокласники 2»
23.00 Х/ф «Третій зайвий»
01.00 Т/с «Відчайдушні домогосподарки»
02.50 Служба розшуку дітей
02.55 Зона ночі
05.00 Абзац

TET
06.00 TET Мультиранок
08.15, 09.15, 10.15, 19.15 Одного разу під Полтавою
08.45, 23.00 Сімейка У
09.45, 00.00 Одного разу в Одесі
10.45, 01.00 Казки У Кіно
11.15, 18.15 Т/с «Батько рулить»
12.15, 17.15 Зірки, чутки та галлівуд
13.15, 16.15 4 весілля
14.15 Панянка-селянка
15.15 СуперЖінка
21.15 М/ф «Монстри проти прибульців»
01.30 Рятівники
02.45 Теорія зради
03.30 Щоденники Темного
04.15 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2
06.00 «Джедаи 2019»
06.25 Т/с «Ответный удар-3»
08.20 Х/ф «Харлей Давидсон и ковбой Мальборо»
10.15 Х/ф «Старски и Хатч»
12.15 «Затерянный мир»
14.00 «Секретные материалы»
18.15, 02.00 «Спецкор»
18.50, 02.30 «Джедаи»
19.25 Т/с «Звонарь»
20.25 Т/с «Ментовские войны. Харьков-2»
22.20 Т/с «Кости-10»
00.10 Т/с «Кости-9»
03.00 «Видеобимба»
04.10 «Бандерлоги 2017»
04.55 «Злоумышленники»
05.45 Телемагазини

ЧЕТВЕР, 18 лютого
UA: перший
06.00, 06.00, 10.55, 03.15 Енеїда
06.30 М/ф «Чого в лісі не буває»
06.40 М/ф «Паперовий змій»
06.50 М/ф «Як метелик вивчав життя»
07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.05, 02.25, 05.10 Новини
07.05, 08.05, 09.05, 12.00, 13.10, 18.20 Суспільна студія
09.30, 22.00 Т/с «Посольство»
11.25 Телепродаж
15.10, 21.35, 00.40, 03.00, 05.45 Спорт
15.20 Країна пісень
16.10 Біатлон. Чемпіонат світу. Одиночна змішана естафета
17.05 Міста та містечка
17.25 Розважальна програма з Майклом Щуром
18.55 Д/ц «Супер — чуття»
19.55 Д/ц «Боротьба за виживання»
21.55, 00.55, 03.10, 05.55 Спорт. Аспект
23.30 Схеми. Корупція в деталях
00.55 Т/с «Гранд готель»
04.10 Д/ф «Висота 307.5»

1+1
05.35, 11.25, 12.20 «Життя відомих людей»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 03.45 ТСН

09.25, 10.25 «Життя відомих людей 2021»
13.00, 14.15 «Одруження наосліп»
17.10 Т/с «Вітер кохання»
20.45 Т/с «З ким поведешся...»
21.45 «Право на владу 2021»
00.45 Х/ф «Звільнити містера Дарсі»
02.30 «Ігри приколів»

ІНТЕР
05.25, 22.05 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 «Корисна програма»
11.05 Т/с «Мене звати Мелек 2»
12.25 Т/с «Колекція»
14.35, 15.30 «Речдок»
16.30 «Речдок. Особливий випадок»
18.00, 19.00, 03.30 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подобиці»
21.00 Т/с «Речдок. Особиста справа»
23.50 Т/с «Згадати молодість»
01.55 Х/ф «Щось не так з тобою»

ICTV
04.15 Скарб нації
04.25 Еврика!
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35, 01.40 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.10, 02.25 Секретний фронт
11.55, 13.15 Х/ф «Вуличний боєць»
12.45, 15.45 Факти. День
14.20, 21.25 Т/с «Пес»
15.20, 16.15 Т/с «Розтин покаже-2»
16.50 Х/ф «Смокінг»
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Анти-зомбі Прем'єра
22.30 Т/с «Розтин покаже-2»
16+ Прем'єра
23.40 Х/ф «Законослухняний громадянин»
03.10 Я зняв!

СТБ
05.40 Т/с «Комісар Рекс»
09.25 «Битва екстрасенсі в. Тасмниці екстрасенсів»
13.20, 14.50 Т/с «Сліпа»
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
15.45, 18.05 Т/с «Слід»
19.05 «Один за всіх»
20.15, 22.50 Т/с «Щаслива попри все»
23.10 Т/с «Майор і магія»
01.05 Т/с «Анна — детектив»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.30 Kids» Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.35, 15.00 Орел і Решка
08.30 Т/с «Надприродне»
11.10 Х/ф «Тварина»
13.00 Кохання на виживання
17.00, 19.00 Хто зверху?
21.00 Х/ф «Джексі»
22.50 Х/ф «Третій зайвий 2»
01.00 Т/с «Відчайдушні домогосподарки»
01.50 Вар'яти
02.55 Служба розшуку дітей
03.00 Зона ночі
05.00 Абзац

TET
06.00 TET Мультиранок
08.15, 09.15, 10.15, 19.15 Одного разу під Полтавою
08.45, 23.00 Сімейка У
09.45, 00.00 Одного разу в Одесі
10.45, 01.00 Казки У Кіно
11.15, 18.15 Т/с «Батько рулить»
12.15, 17.15 Зірки, чутки та галлівуд
13.15, 16.15 4 весілля
14.15 Панянка-селянка
15.15 СуперЖінка
21.15 М/ф «Вартові легенд»
01.30 Рятівники
02.45 Теорія зради

03.30 Щоденники Темного
04.15 Віталька
05.50 Корисні підказки
2+2
06.00 «Джедаи 2019»
06.15 Т/с «Ответный удар-3»
08.10 Х/ф «Стукач»
10.15 Х/ф «Игра смерти»
12.10 «Затерянный мир»
18.00 «Секретные материалы»
18.15, 02.05 «Спецкор»
18.50, 02.35 «Джедаи»
19.25 Т/с «Звонарь»
20.30 Т/с «Ментовские войны. Харьков-2»
22.25, 00.15 Т/с «Кости-10»
03.05 «Видеобимба»
04.10 «Бандерлоги 2017»
04.55 «Злоумышленники»
05.45 Телемагазини

П'ЯТНИЦЯ, 19 лютого
UA: перший
06.00, 06.00, 10.55 Енеїда
06.30 М/ф «Історія про дівчинку, яка наступила на хліб»
06.40 М/ф «Кульбаба — товсті щокки»
06.50 М/ф «Цап та Баран»
07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.30, 02.25, 05.10 Новини
07.05, 08.05, 09.05, 12.00, 13.10, 18.20, 01.35 Суспільна студія
09.30 Т/с «Посольство»
11.25 Телепродаж
15.10, 21.35, 05.45 Спорт
15.20 UA: Фольк
16.25 Д/ц «Дикі тварини»
17.25 Перша шпальта
18.55 Д/ц «Супер — чуття»
19.55 Д/ц «Боротьба за виживання»
21.55, 05.55 Спорт. Аспект
22.00 Д/ф «Майдан»
01.05 День Героїв Небесної Сотні. Поезія гідності
03.00 Суспільно-політичне ток-шоу «Зворотний відлік»
04.40 Схеми. Корупція в деталях

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 04.00 ТСН
09.25, 10.25 «Життя відомих людей 2021»
11.25, 12.20 «Життя відомих людей»
13.00, 14.15, 22.15 «Жіночий квартал»
14.50 «Вечірній квартал»
17.10 Т/с «Вітер кохання»
20.15 «Ліга сміху 2021»
19.05 «Один за всіх»
01.55 Х/ф «Виття: Переродження»
03.25 «Світ навиворіт»

ІНТЕР
05.00, 04.55 «Телемагазин»
05.30 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером»
10.00 «Корисна програма»
11.05 Т/с «Мене звати Мелек 2»
12.25 Т/с «Колекція»
14.35, 15.30, 00.30 «Речдок»
16.30 «Речдок. Особливий випадок»
18.00, 01.30 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подобиці»
21.00 Т/с «Шерлок»
03.05 «Чекай на мене. Україна»
04.15 «Орел і Решка. Курортний сезон»

ICTV
04.10 Скарб нації
04.20 Еврика!
04.25 Служба розшуку дітей
04.30, 00.00 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.10, 20.10 Дизель-шоу

11.30 Т/с «Вижити за будь-яку ціну»
12.45, 15.45 Факти. День
13.15 Х/ф «Супер 8»
15.30, 16.15 Х/ф «Людина зі сталі»
18.45 Факти. Вечір
22.55 Скетч-шоу «На трьох-9»
16+ Прем'єра
00.30 Чорні тіні Майдану. Спецпроект
01.45 Острів небайдужих. Спецпроект
02.25 Т/с «Володимирська, 15»

СТБ
05.40 «Слідство ведуть екстрасенси»
13.20, 14.50, 18.05 Т/с «Сліпа»
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
20.15, 22.50 Т/с «Мама»
01.10 Т/с «Анна — детектив»
НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.30 Kids» Time
06.05 М/с «Том і Джеррі»
07.35 Орел і Решка
08.30 Т/с «Надприродне»
11.10 Хто проти блондинок
16.40 Х/ф «Шпигунка»
19.00 Х/ф «Піймай шахрайку, якщо зможеш»
21.20 Х/ф «Краля»
23.50 Х/ф «Солодкий листопад»
02.30 Служба розшуку дітей
02.35 Зона ночі

TET
06.00 TET Мультиранок
08.15, 09.15, 10.15, 19.15 Одного разу під Полтавою
08.45, 23.15 Сімейка У
09.45 Одного разу в Одесі
10.45 Каз

ДО ЗАПАХУ ЗВИКЛИ, АЛЕ ЛЮДИ МОГЛИ Б БУТИ КУЛЬТУРНІШІ

Люди ■ Вони працюють вночі, щоб до ранку місто було чистішим. Щоночі з-під будинків забирають тонни сміття і кажуть, що до роботи звикли. Скільки заробляє водій сміттєвоза, чому водії так не люблять зустрічатись з ними на дорогах та як люди реагують на їх роботу?

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIA.TUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50

Розповідаємо про те, як працюють робітникам підприємства ТОВ «Альтфатер Тернопіль», що спеціалізується на вивезенні побутових відходів вже 25 років. Керівник фірми Василь Орденас зазначає, що навіть за 10 останніх років кількість сміття у місті збільшилась у кілька разів.

— Сміття більше з кожним роком і це факт. Ви зайдіть у магазин та подивіться, як продукти та побутові речі пакують, — говорить керівник товариства. — Яку б річ ми не придбали, вона упакована, і добре, якщо там лише один шар. До прикладу, ще 15–20 років тому масло продавали «на вагу», загортаючи його у папір, який прямо «на очах» розчинявся чи то у воді, чи навіть від того самого масла. А зараз скільки шарів має обгортка масла чи сметани? Якщо ви залишите обгортку зі сметани на вулиці, не знаю, чи через 50 років вона переробиться в природі. Про пластик я вже і не говорю.

У Тернополі «Альтфатер» обслуговує 50% усіх мешканців. Лише це підприємство вивозить щоночі шість вантажівок сміття. Кожна з яких вміщує 7–8 тонн.

КУДИ СМІТТЯ ВИВОЗЯТЬ З МІСТА?

— Сміття завантажили у машини, далі веземо у Малашівці на сміттєзвалище, — розповідає

пан Орденас. — Що зараз з позитивного: зараз там є підприємство, яке взяло сміттєзвалище в оренду та обслуговує його. Зараз можна сказати, що це не сміттєзвалище, а полігон. Проблем немає, машини вже не тонуть у багнюці.

До слова, це місце ще кілька років тому було справжньою «пороховою бочкою». Терміни експлуатації сміттєзвалища закінчувались, сміття там не утилізували, а місцева громада неодноразово перекривала дорогу до цього стратегічного об'єкта. А це, наголо-симо, основний полігон відходів, куди везуть сміття з Тернополя.

ПРАЦЮЮТЬ ВСЮ НІЧ

Старший водій сміттєвоза — 34-річний тернополянин Андрій Кулецький. Він розповідає, що про цю роботу йому розповів знайомий, який теж тут працював. Він звернувся у підприємство, пройшов співбесіду і вже три роки працює. Здебільшого, вночі.

— На зміну ми виїжджаємо о 9–10-й вечора. Працюємо всю ніч. Графік залежить від погоди. Зараз, поки сніги, працюємо трішки довше. Але, як би не було, ніч є ніч. Працювати вночі нелегко. Зі сном допомагає боротись кава та денний відпочинок, — розповідає чоловік. — Маємо рейси і містом, і в селах, які неподалік.

Щоранку контейнери біля будинків мають бути пустими. Тому людям доводиться працювати ночами. Такий режим

Старший водій сміттєвоза Андрій Кулецький (34 роки, зліва) та вантажник Володимир Уніят (54 роки) на зміну виїжджають о 9–10-й вечора і працюють усю ніч

роботи дозволяє не лише не навантажувати зайвий раз дорожній рух, а й економити час для самих працівників. Вони не простоюють годинами у заторах.

— Щодо технічного боку, таких сміттєвозів, що постійно виїжджають на зміну, — 12. Усі іноземного виробництва. Є MAN, є Mercedes. Із контейнерів у вантажівки сміття потрапляє вже спресоване. Автомобілі оновлюємо практично щороку. Вже до осені плануємо закупити повністю нову машину. Її вартість близько 5 мільйонів гривень, — каже пан Орденас. — Працює у нас близько 40 людей. Більшість водії та вантажники.

Є ТАКІ ВОДІЇ, ЯКІ НЕ ДАЮТЬ ДОРОГУ

Навіть незважаючи на те, що вночі автовок на дорогах не так багато, водій сміттєвоза каже, що не всі нормально реагують на їх присутність.

— Є такі, що з розумінням ставляться, пропускають, а є навпаки: сигналять, спішають, не дають дорогу. Бувало, що і хамили, але це нормальні ситуації на дорозі, — посміхається водій.

Часто до смітників заважають під'їхати припарковані автомобілі.

— Це залежить від людини, є такі, що подумують, що їх автомобіль може комусь заважати, а є такі, що поставив і пішов додому. А наступного дня проблеми, бо не забрали сміття. За три роки вже різний досвід був, — каже пан Андрій.

ПІДТЯГУВАТИ РУКАМИ КОНТЕЙНЕРИ НЕЛЕГКО

Працювати потрібно вночі, у будні, вихідні та свята, щоб місто було чисте. В одній машині їде троє людей — водій та два

вантажники. Володимир Уніят 54 роки. Він працює вантажником. Хоча процес частково автоматизований — це нелегка праця.

— Це важка робота, — каже вантажник. — Потрібно підтягувати руками контейнери, а це важко. Буває, що через припарковані машини сміттєвоз не може під'їхати близько до контейнерів. Їх треба підтягувати самому. А взимку працювати найважче через холод. Швидко завантажили — і у кабінку грітися. На запах я вже не реагую. До цього звикаєш.

Як кажуть чоловіки — на роботі буває багато труднощів. Не кожен зможе витримати такий режим.

«Зарплата буває різна, 16–17 тисяч на місяць, усе залежить від графіка роботи, чергувань, виїздів. На життя вистачає»

Більше — дивіться у відеоінтерв'ю на сайті 20minut.ua. Розмова вдалась цікавою.

ВІД СНУ РЯТУЄ КАВА

Пан Володимир каже, що взимку працювати набагато важче, ніж в інші пори року.

— Таких морозів як зараз (9 лютого — прим. ред.) за три роки, поки працюю тут, не пам'ятаю, — говорить чоловік. — Пам'ятаю, що було 18 градусів, не більше. Але що зробиш? Робота, вона є робота, виходимо, бо потрібно. Якщо не забереш сміття, то набирається дуже багато і потім ми ради собі не дамо.

Працювати потрібно в нічний час. Кава звичайно рятує, бо часто хочеться спати.

— Працюємо із 10-ї вечора, звісно, буває, що в сон нестерпно хилить. Тоді або каву п'ємо, або зупиняємося на годину, щоб не заснути на ходу, — ділиться чоловік. — Найважче, коли після зміни вночі треба ще вдень на годину-дві виїжджати. Таке буває, коли машина ламається, то можемо замість когось вийти. Інколи чергуємо і в суботу, бо дуже «загружені» контейнери.

СКІЛЬКИ ЗАРОБЛЯЮТЬ?

А скільки ж платять за цю роботу? Як кажуть робітники, хоч це робота не з приємних, але платять за неї достойно.

— Зарплата буває різна, 16–17 тисяч на місяць, усе залежить від графіка роботи, чергувань, виїздів, — каже водій Андрій. — На життя вистачає.

У вантажників зарплата трохи нижча.

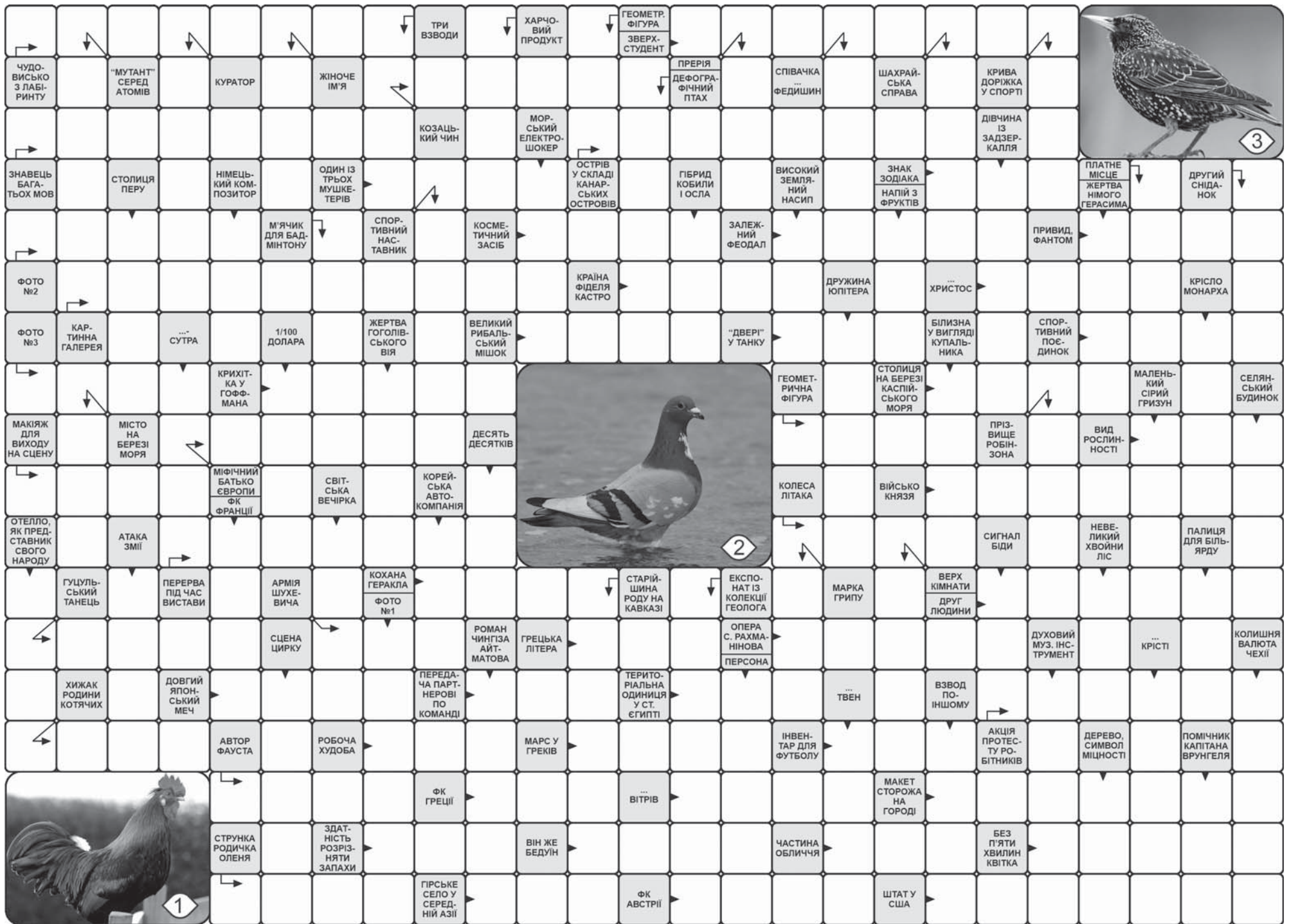
— Водій має трохи більшу зарплату, бо він відповідає за все у бригаді, — додає пан Володимир. — Скажімо так, зарплата хороша, приблизно 16 тисяч гривень. Буває по-різному. На життя вистачає, але завжди хочеться більше. За кордоном на Заході працювати на сміттєвозі — це дуже хороша робота. Туди далеко не кожен може потрапити. Та і працівників люди поважають.

Вивозити сміття — нелегка та не дуже приємна робота. На жаль, у багатьох людей є стереотипи та зверхне ставлення до працівників деяких професій. Але без їх праці нам було б не солодко...

Ексклюзивні відеоінтерв'ю з тернополянами шукайте на сайті 20minut.ua щочетверга о 20.00. Пишіть у соціальних мережах редакції, із людьми яких професій вам цікаво було б побачити матеріали.

Щоночі лише це підприємство вивозить шість вантажівок сміття. Кожна з них вміщує 7–8 тонн

Друзі дитинства — єдині, з ким подружився, не бухаючи.

— Чому в школі — уроки, а в інституті — пари?
— Тому що в школі вчаться, а в інституті — паряться.

— А ти бігаєш вранці?
— Так! В основному по квартирі, з криками: «Трясця, проспав!»

Щороку навесні переводять годинники на годину вперед. Щороку цим усі незадоволені. Але ж так просто всіх порадувати! Досить перевести годинник не в ніч з суботи

на неділю, а в середині робочого дня в п'ятницю!

Мене просто вбиває фраза: «Ти добре подумала?» Так звідки ж я знаю, добре чи погано?! У моєму випадку «Подумала» — це вже добре.

Так, засипати на самоті важко. І прокидатися невесело. Зате спати розкішно.

— Я йду.
— Ну, я не здивований. Наші стосунки вже давно ставали все гірше і гірше, а тепер я навіть не впевнений, чи відчуваємо ми

взагалі щось одне до одного.

— Я йду в магазин!!!

— О, захопи мені пивка.

Депозит, це коли у тебе є гроші. Але ти живеш так, ніби у тебе їх немає. А кредит, це коли у тебе немає грошей. Але ти живеш так, ніби вони у тебе є.

Я був впевнений, що худну, тому що мої штани стали сповзати. Але виявилось, що це мій живіт штовхає їх вниз.

На березі озера стоїть дівчина з силіконовими губами, яка годус

хлібом качок.

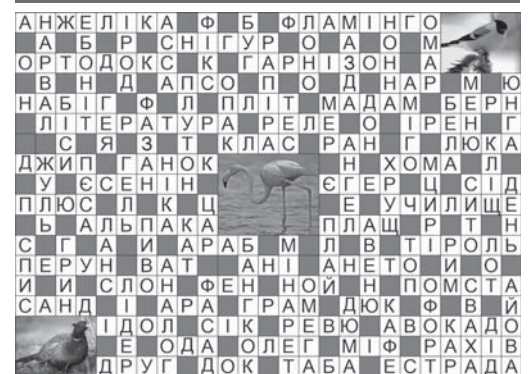
До неї підходить її хлопець, схвально киває і каже: «Правильно. Родичів потрібно підтримувати».

З його гріхами в печі його чекає не котел, а посада. Причому досить непогана.

Після цієї епідемії світ вже не буде колишнім, він стане іншим. А ось яким, ти дізнаєшся, тільки якщо будеш сидіти вдома.

Відключили на тиждень гарячу воду. Тепер холодна летить з обох кранів, але з гарячого в п'ять разів дорожче.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНІ В «РІА ПЛЮС», №6

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

World Association of Newspapers

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.

Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції.

Буквосполучення **РІА, РІА, РІА** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00. Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56

«РІА плюс» в Інтернеті: 20minut.ua

ПРАВИЛА ПОДАВАННЯ ОГолошень ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор:

Наталія Бурлаку — 097-445-82-67.

Дизайн та верстка: Віталій Королішук

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ збуту:

Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70,

096-72-92-018

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним

центром РІА.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел.

(0352)52-27-37, (067)352-18-51. www.a-print.com.ua

Тираж 18000 примірників. Зам. № 149

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «РІА МЕДІА»:

р/р IBAN UA 55 300528

0000026006455048141

МФО 300528 АТ ОТП Банк

код ЄДРПОУ 40914460,

Інд. Под. №409144602081

Загальна система оподаткування

тел./факс 43-00-50

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 1602084500053.

Інд. податк. номер

409144602081.

Передплатний індекс

22196

Гороскоп здоров'я та розвитку

ОВЕН В цілому, лютий може назвати часом великих змін. Якраз з 21 числа життя Овнів почне змінюватися вкрайшій бік. Подякувати за це варто Меркурію, який позбудеться від ретроградності.

ТЕЛЕЦЬ Тельцям в цьому місяці буде дуже щастити, тому що Венера наповнить їх тіло і душу найпотужнішою енергією. Лютий для людей цього Знака стане часом змін. Так Тельці зможуть позбутися від негативних установок, які гальмують розвиток і заважають реалізувати весь їх величезний потенціал.

БЛИЗНЮКИ У лютому вас чекає або стабільна обстановка, або час великої удачі і розквіту сил. Астрологи радять більше часу присвячувати сфері любові. Варто остерігатися сварок на людях. Не потрібно занурюватися в ті справи, які не приносять ніякого задоволення.

РАК Лютий — ідеальний час для творчої діяльності. Настає час, коли потрібно змінюватися зсередини, змінювати ставлення до світу, до всього, що відбувається. Немає нічого неможливого в лютому. Це час чарівництва, великих успіхів у всіх сферах.

ЛЕВ Всі найважливіші життєві кроки краще здійснювати без чийсь допомоги. Не розповідайте нікому про свої плани. Якщо дотримуватися цих порад, лютий стане для Левів часом перемог. Представники цього Знака зможуть стати сильнішими ментально.

ДІВА Лютого буде більш ніж достатньо для того, щоб побороти нудьгу і тривогу і стати успішними в будь-якій життєвій сфері. Лютеві зірки хочуть, щоб Диви вийшли із зони комфорту. У лютому не може бути ніяких відмовок. Венера дасть сил і енергії.

ТЕРЕЗИ Терезам варто позбутися від лінощів та апатії. Від 21 числа людям цього Знака можна буде братися за все і відразу. Їм буде потрібно більше сміливості і рішучості. Терезам варто частіше відгукуватися на прохання про допомогу з боку близьких і колег. Лютий — відмінний час для зміни обстановки.

СКОРПІОН Скорпіонам вдасться багато чому навчитися. Це буде час, в який можуть статися справжні чудеса. Багато негараздів і проблем вирішаться самі собою. Можна з головою зануритися в роботу, любов, справи по дому.

СТРІЛЕЦЬ Зараз Стрільцям варто пильно стежити за своїм здоров'ям. Астрологи радять людям даного Знака бути обережними і не намагатися всидіти на двох стільцях. Краще обрати якийсь один важливий напрямок в житті.

КОЗЕРІГ У Козерогів починається час великих любовних перемог. Лютий чудово підходить для вивчення мов, початку навчання чомусь новому. Це дуже перспективний час для товаришеских представників Знака. Успіх чекає всіх, хто жадає змін, тому не потрібно прагнути до стабільності.

ВОДОЛІЙ З 15 лютого починається дуже сприятливий час, коли Водолії зможуть реалізувати свої мрії. Для максимально швидкої реалізації планів цим людям варто перестати приймати бажане за дійсне. Настає час змін, позитиву і здійснення бажань.

РИБИ Зірки і планети дадуть Рибам потужний позитивний імпульс, який допоможе також налагодити особисте життя — вирішити конфлікти і суперечки, досягти гармонії в родині, знайти другу половинку.

Погода у Тернополі

АНЕКДОТИ

— Кажуть, що тільки кожен десятий шлюб щасливий!
— Чого не знаю, того не знаю: я був одружений всього чотири рази.

— Я думав, що після весілля у нас з дружиною буде більше грошей, оскільки буде два джерела доходу. Так і вийшло — влаштувався на другу роботу.

— Алло Ксюш, ти увялаєш? Мій на риболовлю поїхав. Я йому дзвоню, а він трубки не бере. Напевно завіз коханку...
— Та чого ти так розпечувалася, може він просто потонув.

— Ех, хлопці, що не кажи, а навесні всім хочеться одного і того ж.
— Так! Нелегко доводиться навесні одному і тому ж.

У жінки всього два обов'язки перед чоловіком:
1. Заспокоїти його, коли він нервовий.
2. Нервувати його, коли він спокійний.

Помилулася я одного разу номером. Кричу в трубку:
— Ти, зараза, де?!
Кричать у відповідь:
— А ти, зараза, хто?!

У парку Петя обнімає Валю і хоче її поцілувати. Вона протестує:
— Ні, ні, тільки після весілля.
— Добре я почекаю. А, коли ти виходиш заміж?

Криза середнього віку неприємна ще й тим, що немає впевненості в тому, що вік саме середній, а не набагато ближче до кінцевого.

— Тату, у мене Іван карти поцупив!
— Не поцупив, а взяв.
— Ну так, взяв і поцупив!

— Сьомочко, радість моя! Ти після одруження схуд і змарнів, вона що, не годувє тебе?!
— Мамо, ну що ви таке кажете, весілля було тільки вчора...

Жінку обурює, коли чоловік хоче від неї лише одного, але коли він цього не хоче, обурює набагато більше.

На сімейному застіллі я розповіла, що мало не розплакалася, коли не спіймала букет на весіллі у подружки, а моя 11-річна сестра ляснула мене, 25-літню дівчину, по плечу і сказала, що вже на її весіллі я обов'язково зловлю букет.

Чим більше вільного часу, тим тупіше його проводиш.

— Що ви порадите до цього вина?
— До цього вина ідеально підійде смажений біляш з автовозкалу.

Холодильнику, ти мене дістав. Тобі плювати, що я гладшаю. Наша зустріч була помилкою. Ти мені більше ніхто, чужий дядько... Я йду від тебе... до дивана і телевізора.

КРЕДИТНА СПІЛКА
«Кредит фос»
КРЕДИТИ ГОТІВКОЮ
швидко та вигідно
м. Тернопіль, вул. За Рудкою, 33, 4-й поверх
тел.: (067) 350-19-77
(0352) 25-95-14, 23-49-41
м. Скалат, Підволочиський район
тел.: (067) 370-87-09

Тут подбають про вашу посмішку!

Огляд кращих стоматологій Тернополя

СТОМАТОЛОГІЧНА КЛІНІКА «ДІАМАНТ»
Наші послуги: діагностика — прицільний рентген, ортопантомограма, комп'ютерна томографія; хірургічні — видалення, імплантація та ін. Терапевтичні — пломби, реставрації, лікування кореневих каналів під мікроскопом, дитяча стоматологія. Ортодонтичні — брекет, пластинки. Ортопедичні — всі види вінірів та коронок, протези.
Адреса: м. Тернопіль, вул. Київська, 6 а/19. Тел.: (0352) 51-22-88, 068-109-77-77.
Сайт: diamant.te.ua
Графік роботи: Пн. — пт. 9.00–20.00, суб. 9.00–15.00.

СТУДІЯ ЕСТЕТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ «М'ЯТА»
Наші послуги: ортодонтия — встановлення брекетів, елайнерів; дитяча стоматологія — лікуємо від найменших, психологічна адаптація; хірургія — імплантація, видалення, пластика; лікування зубів під мікроскопом — складна ендодонтія; ортопедія — протезування зубів різними методами; естетична стоматологія — реставраційні роботи; професійна гігієна та відбілювання. Перший крок до вирішення питань — запис на консультацію.
Адреса: м. Тернопіль, вул. Довженка, 86. Тел. 096-040-53-13.

СТОМАТОЛОГІЯ «SLCLINIC/СЛ КЛІНІК»
Наші послуги: лікування, протезування знімне та незнімне, професійна гігієна, дитяча стоматологія. Ми пропонуємо своїм пацієнтам точну діагностику захворювання і нові методи лікування, що забезпечує бездоганний результат. Наші переваги: гарантія професійного лікування, безпека, дезінфекція і стерилізація інструментів, лікування без болю, індивідуальний підхід, прозорі і доступні ціни.
Адреса: м. Тернопіль, вул. Є. Коновальця, 15. Тел. 096-950-12-12, Лисаковська С.М., 097-771-64-62 Стопчак С.М.

СТОМАТОЛОГІЯ «ЕСТЕТ»
У стоматології «ЕСТЕТ» приймають спеціалісти з терапевтичної, ортопедичної, естетичної, дитячої стоматології, ортодонтії. Реставрація зубів, імплантація, екстракція зубів, гігієна ротової порожнини. Стоматологія «ЕСТЕТ» успішно працює з 2017 року. Наші переваги: лікування без болю, сучасне обладнання, нова методика лікування, висока якість матеріалів, кваліфіковані лікарі, індивідуальний комплексний підхід до кожного пацієнта, доброзичлива атмосфера, доступні ціни.
Адреса: м. Тернопіль, вул. Клінічна, 12 (3 поверх) тел. 068-695-27-92. Л-р Адамів Сергій Едуардович 097-701-05-99, л-р Кіт Андрій Ярославович 067-908-37-81.
Графік роботи: пн.-пт. 9.00–18.00, сб.-нд. — вихідний.

«СТОМАТОЛОГІЯ ОЛЕКСЮКА»
Наші основні послуги: консультація фахівця; рентген-діагностика ротової порожнини; лікування пульпіту, періодонтиту, карієсу та інших хвороб; ендодонтія; терапія ясен; бюгельне та знімне протезування; імплантація системами світового рівня Straumann та Osstem; синус-ліфтинг; брекет-системи; коригування прикусу за допомогою капи; гігієна ротової порожнини; дитяча стоматологія. Для нових та постійних відвідувачів персонал стоматологічної клініки пропонує постійно діючі акції і гнучку систему знижок.
Адреса: м. Тернопіль, вул. Глибока, 25.
Працюємо: пн.-пт., з 9.00 до 20.00, сб., з 9.00 до 18.00, неділя — вихідний. За необхідності прийом проводиться у вихідні та святкові дні. Тел.: 098-130-13-71, 099-350-89-92.
clinicdenta.com

ДЕТАЛЬНИЙ ОГЛЯД КЛІНІК. СКАНУЙ QR-КОД

